

szert Chamberlain
gy milyen nehezére
uabb megsorbí-
erlain kétségbeeset-
biteni tudja az an-
toki tárgyalások
akarta megértetni,
nyilatkozat nem
kájának megváltoz-
éb, mint a valóság
esélyek nélkül in-
látszik, hogy a té-
tika szerves alkotó

ghaj város egész-
hivatalnokát a ja-
A letartóztatottak
közöttük egy angol.

Jeruzsálemi Kolozsváron

us 25. Dr. Far-
radi származású
lemi héber egye-
zetének vezetője,
kes tudományos
gnapi számában
nia hajóval meg-
Farkas professz-
gyvára utat-
gatóására. Még
tazik, hogy több
gatisztelő meghí-
t, több románai
g tartani a jeru-
ti köröknek ren-
tjának során ju-
te kilenc órákor
előadást fog tar-
és a palesztinai
az előadó kitü-
előadás tárgya-
essége, igen nagy
is Kolozsvár zsi-
ében.

Államban el- terrorista

Abudura-t, Abdul
terrorista főpa-
tartóztatták Transz-
fegyvereket és ezer

Artják meg kongresszust

ugusztus hónap vé-
rosban a 14-ik szo-
st. A kongresszus
u kérdésének megvi-
gresszust Gusti pro-

rat állítanak niában

Hir szerint a CAM
tapapirgár között
első romániai ciga-
ára. A terv szerint
1110 lej tökébefekte-

Arad és Temesvár

entik: Popovici Vir-
elmúlt nap folya-
atal több felügyelő-
mlét tartott a Te-
Severin között
munkálatai felett.
től építették ki Te-
rováig és a korszerű-
autószáda jellegével
latok gyors ütemben
autószáda nagyre-

és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 10. 18-60.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Felelős:
Igazgató: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesztő:
Igazgató: Jámber Ferenc. Administrator
delegat si girant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre. Propri-
etar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editura. Registrul publicatilor
periodice No. 43. Dos. 889. 1933.
Tribunalul Cluj, Sectia III.
Csütörtök, július 27.
1939-5699. Av 11.
XXII. évfolyam, 166. szám.

London, Párizs és Moszkva között létrejött a megegyezés a politikai kérdésekben

Rövidesen megindulnak a katonai tárgyalások. Angol-francia tábornoki delegáció megy Moszkvába

LONDON, július 26. Az angol sajtó jelentése szerint az angol-francia-orosz szerződés megkötése néhány nap kérdése csupán. Egyes lapok véleménye szerint a hét végén illetékes bejelentés fog elhangzani az alsóházban.

A Times többek között ezeket írja: „A tárgyalások anyagát eddig a politikai kérdések alkották és ezen a téren a tárgyaló felek teljes megegyezésre jutottak. Tekintettel arra, hogy a felek nem tudtak megegyezésre jutni a közvetett támadás kritériumának meghatározása terén, elhatározták, hogy azonnal megkezdik a katonai megbeszéléseket is azért, hogy szükség esetén az oroszok kívánságának megfelelően, a felek egyszerre tudjanak működésbe lépni. Valószínű, hogy a legutolsó rendelkezések, amelyeket az angol kormány kedden küldött Moszkvába Seeds-nek, ezzel a kérdéssel állnak összefüggésben.”

A Daily Express diplomáciai levelezője határozott formában leszögezi, hogy a szovjet-angol szerződés megkötése most már biztosra vehető és még e hét folyamán bejelentik azt a parlamentben, hogy utána kezdetét vehessék a nagyhatalmak vezérkarainak megbeszélései.

LONDON, július 26. Tegnap délután Chamberlain elnökletével minisztertanács volt Londonban. A megbeszélések tárgyát a nagyhatalmak közötti katonai egyezmény megkötésével megbízott katonai küldöttség moszkvai útja alkotta.

Tíz napon belül megindulnak az angol-francia-orosz katonai tárgyalások

London, július 26. Maisky szovjet követ tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Halifax külügyminiszterrel a moszkvai tárgyalások ügyével kapcsolatban. A Petit Parisien azt írja, hogy Molotov a legutóbbi megbeszélések alkalmával engedékenynek mutatkozott és kijelentette, hogy a tárgyalások megfelelő mederben folynak és rövidesen sor kerülhet a francia-angol-orosz vezérkari tárgyalások felvételére.

Az angol lapok szerint a hármasszövetség utjából már a leglényegesebb akadályok is elhárultak, amennyiben a legújabb angol utasítás, amelyet Stranghoz és Sheedshez küldöttek, tisztázza a közvetett támadás meghatározása körüli vitát. Így rövidesen létrejöhet Moszkvával London és Párizs politikai és katonai egyezsége, amelyet Moszkvában írnának alá.

A Daily Express szerint a megegyezés három fő pontot foglalna magában és pedig:

1. Haladéktalan kölcsönös segélynyújtás, ha a szerződő felek bármelyikét közvetlen támadás érné.
2. Haladéktalan kölcsönös segélynyújtás, ha a szerződő felek valamelyikét az általa szavatolt államok megsegítése folytán közvetett, vagy közvetlen támadás érné.
3. A kezesség kérdésének tisztázása a szavatolt államok bármelyike elleni közvetett, vagy közvetlen támadásánál. A szavatolt államok pedig a következők: Észtország, Lettország, Finnország, Lengyelország, Románia, Törökország, Görögország, Egyiptom és Portugália.

Kik lesznek az angol-francia katonai küldöttség tagjai?

London, július 26. A Daily Sketch azt a hírt közli, hogy a brit kormány, amely most tanulmányozza William Strang legújabb jelentését, legközelebb egy angol tábornokot küld Moszkvába, hogy meghallgassa az orosz katonai szakértők véleményét egy esetleges London-Moszkva-Párizs vezérkari egyezményről. Ugyanez a lap közli, hogy Ironside lenne erre a legjobban alkalmas, de kiküldetésétől egyelőre el kell tekinteni, mert annak idején a szovjet ellen harcolt a lengyel-orosz harc-

tereken. Ezért a kormánynak más magasrangú tiszt után kell néznie. Anglia állítólag Hutzingen tábornokot küldené Moszkvába, bizonyos előzetes tájékoztatókra. A tábornok legutóbb Törökországban tárgyalt. Ugy tudják, hogy Chamberlain tegnap Greenwoodot, a munkáspárti ellenzék vezérét tájékoztatta a moszkvai tárgyalások újabb fordulatairól és most angol körökben sokkal bizakodóbban itélik meg a helyzetet.

Német repülőgépparajok keringenek az angol partok körül

London, július 26. A Daily Mail többek között ezeket írja: Az angol légiflotta Anglia keleti partját őrzi, tekintettel arra, hogy az utóbbi hetek folyamán nagy magasságban csoportos német katonai repülőgépparajok közeledtek az angol partokhoz. Ezek a repülőgépek különösen a Themse torkolata és a Humber öböl fölött repültek el.

Az angol-francia légiflotta együttműködését méltatta Kingsley Wood

London, július 26. (Rador). Sir Kingsley Wood légügyi miniszter beszédét mondott a Guy la Chambre francia kollégája tiszteletére adott banketten. Annak 30-ik évfordulója alkalmából, hogy Bliot átrepülte a La Manche-csatornát, méltatta a két ország légi haderői közti szoros együttműködését. Célzott a francia terület feletti gyakorló repülésekre és azt az óhaját fejezte ki, hogy a francia repülők visszaadják a látogatást. Biztos vagyok abban, hogy együttműködésünk még tágasabb lehet — mondotta — és közölhetem, hogy ma francia kartársammal és többi munkatársaimmal tárgyalásokat folytattunk, amelyek eredménye felett örvendezhetünk.

Párizs, július 26. A francia légügyi miniszter londoni látogatása véget ért. A miniszter szerdán délelőtt visszatért Párizsba.

Az angol-lengyel kölcsöntárgyalások

London, július 26. Az alsóházban tegnap sir John Simon kincstári kancellár felvilágosításokat adott a brit-lengyel kölcsöntárgyalásokról. Szerinte arról van szó, hogy Varsónak 8 millió font kiviteli kölcsönt adjanak hadianyagok bevásárlására. Ez a kölcsön azonban nem vonatkozik olyan anyagokra, amelyeket nem Angliából rendel meg és ezért más szállítóval szemben Anglia nem vállal kezességet. — Ezt a kölcsönt — mondotta Simon —

A Le Petit Parisien a francia, angol és orosz vezérkarok közeli moszkvai értekezletével foglalkozva, a következőket írja: London és Moszkva között a politikai megegyezés a megvalósulás útján van. Feltevésszerűen tíz napon belül megkezdődhetnek a tárgyalások a három hatalom vezérkarai között is. Franciaország részéről Doumenc tábornok, a Lille hadtest parancsnoka fog tárgyalni, akit rövidesen kineveznek a legfőbb haditanács tagjává. A Moszkvába küldendő angol tábornok neve egyelőre nem ismeretes. A folytatandó tanácskozások valószínűleg hosszabb ideig fog elhúzódni, de a francia-angol orosz együttműködés viszály esetére könnyen megoldható kérdés.

Chamberlain nyilatkozata az alsóházban

London, július 26. Chamberlain miniszterelnök azon reményének adott kifejezést az alsóházban, hogy a jövőhet elején módjában lesz nyilatkozni a Ház előtt a moszkvai tárgyalások előrehaladásáról. Dalton képviselő megkérdezte, hogy határozott-e a kormány a Moszkvába küldendő katonai küldöttség össze tételére vonatkozólag.

Chamberlain azt válaszolta, hogy erre vonatkozólag utasításokat küldött a moszkvai nagykövetnek.

Mander képviselő kérdésére válaszolva, a miniszterelnök kijelentette, hogy a londoni kormány a katonai küldöttség kérdésében is teljes egyetértésben jár el a párizsi kormánnyal.

meg is adtuk Varsónak. Szó volt arról is, hogy Anglia és Franciaország nagyobb készpénz összeget is adjon Lengyelországnak, ezt azonban teljesíteni nem tudtuk, mert nem lett volna alkalma az alsóháznak a nyári szünet előtti vitára az idő rövidsége miatt. Ezért e kérdés újbóli felvetése öszre maradt.

A bejelentés után kifejlesztett vitában a munkáspárt képviselőházi tagjai a részletek iránt is érdeklődtek, de Simon minden további feleletet megtagadott.

Párizs, július 26. Több párizsi lengyel lap szerint az angol-lengyel kölcsöntárgyalásoknál bizonyos nehézségek merültek fel. Simon pénzügyminiszter szerint a felmerült ellentétek tekintetében Angliát és Franciaországot együtt terhelni bizonyos felelősség. Viszont a francia sajtó szerint a nehézségeket csak London támasztotta. A Figaro londoni értesülése szerint számolni lehet azzal, hogy az angol-lengyel pénzügyi egyezmény megkötése egyelőre elmarad. A legtöbb ellentét az okozza, hogy Lengyelország aranyhitelt kért, míg Párizs és London csupán font, illetve frank hitelt hajlandó Lengyelország megsegítésére nyújtani, de nem aranyhitelt, amelynek segítségével bankjegyforgalmát növelné.

Varsó, július 26. (Rador.) Beck külügyminiszter kedden délután fogadta Norton angol ügyvivőt, aki tájékoztatta a lengyel-angol pénzügyi tárgyalások eredményéről.

A danzigi határc incidens

Varsó, július 26. (Rador.) A DNB német sajtóügynökség hétfőn közölt hírel kapcsolatban, amely szerint állítólag határc incidens volt a lengyel és danzigi határőrök között, — a PAT lengyel távirati iroda leszögezi, hogy a szabadváros határőrsége kezte el a tüzelést több nemzeti szocialista milicista ellen, akiket lengyel határőröknek néztek.

VILAG TÜRKE

Külpolitikai össze- foglaló

Az emberek naponta félve veszik az új-ságot a kezükbe, vagy nyitják ki a rádiójukat. Naponta olvassuk, melyik országnak hány ezer repülőgépe, hány ezer ágyuja, tankja és hány száz hadihajója van. A keservesen megkeresett pénzek a hadiszergyárakba és az arzenalokba folynak be, csatornák helyett erődök épülnek és a javakorbéli férfiak egy nagy része a határokat őrzi. Quo vadis Domine?!

A játék két hatalmas csoport között folyik le, de bele van keverve ugyszólván az egész világ — néhány szerencsés terület kivételével.

Európában Anglia, Franciaország, Olasz ország és Németország, ezek a kisebb érdekelt államokkal együtt földrésztünk lakosságának a felét jelentik; de ha Oroszországot is belevonjuk, akkor több mint kétharmadát. Ázsiában Japán, Kína, Törökország, Anglia, Franciaország, eszerint Ázsia 1 milliárd lakosából legfeljebb 100 millió, ha ha nincs közvetlenül érdekelve. Az ázsiai küzdelemben beletartozik Ausztrália is, mint angol dominium, valamint itt van érdekelve az Amerikai Unió is. Afrika az olasz-francia-angol érdekellet miatt teljesen beleszik a játékba. Tehát most lehet mondani, hogy egyedül Dél-Amerika az, amelyet nem érdekelnek közelebbről a most lejátszódó események.

Próbáljuk ezeket a szétágazó eseményeket egyszerűbb és áttekinthetőbb nevezőre hozni. A világ területének és természetesen gazdasági kincseinek kb. négyötöde négy nemzet ellenőrzése alatt áll. Ez a 4 nemzet: Anglia, Oroszország, USA és Franciaország. Ezek közül három nemzet a jólét és a boldogság állapotában él, mert nagy gazdagságuk módot nyújtott a lakosságának a fejlődésre. Oroszország most van azon az uton, hogy nagy természeti kincseit kiaknázza és népeinek jólétet teremtsen. Ezen négy nemzet őslakossága kb. 300 milliót tesz ki, míg az általuk ellenőrzött területek lakossága kb. 900 millió.

Ezzel szemben áll 3 más hatalom, melynek lakossága 200 millió, kb. 1200 ezer négyzetkilométer területen és az általuk ellenőrzött terület és lakosság alig néhány 10 millió, az is majdnem mind Japán kezében van.

A harc most akörül folyik: egyrészt megszerezni a még szabad területeket: Abesszinia, Kína, stb. másrészt elvenni a másik hatalmi csoporttól, ami elvehető.

A harc jelenlegi állása a következő: Európa: Egyelőre a stratégiai elhelyezkedés előcsatározásai folynak, vagyis elfoglalni olyan pontokat, amelyek a jövő gí-gászai háborújában fontosak. A harc itt négy hatalom között folyik: Francia-angol és olasz-német. A helyzet az utóbbi javára billent eddig, mert az előbbieken az anyák nem születtek elég katonát és elég munkást a hadiszergyárak részére. (A stratégiai pontok: Közép-Európa (már el van dőlve), a Balti államok (most folyik körülötte a „vita“), a Balkán (Albániával már el van intézve), a szorosok (Gibraltár félig elintézve).

Európa stratégiai pontjai: A balti tenger, a gibraltári szoros, a Dardanellák, a Földközi tenger északi partjai és Közép-Európa.

A Balti tengeren Németország, Lengyelország, Oroszország, a Balti államok és a Skandináv államok vannak érdekelve. Az erőviszonyok még tisztázatlanok, mert a kis államok görcsösen igyekeznek megtartani semlegességüket egyrészt az orosz,

Rekkenő hőség napja a fővárosban

Amikor Bukarestből menekülnek az emberek

Bucuresti, július 26. A bukaresti napilapok ilyen címek alatt közlik a hőségről írt riportjaikat:
„60 fok! A főváros a kánikula tüzes kátlanjában.”
„A tűz hete. A hőség tegnap verte az összes rekordokat...”
„Románia Európa legforróbb országa.”
„A főváros a napidiktatúrája alatt...”

Egy hete napról-napra fokozódik a hőség. Sehonnán egy szellő, egy felhőske, s a város kövei, falai házai egyre több hőséget szívnak magukba s este amikor a meleg elszállhatna, a levegő fojtogatóan forró lesz. Mintha nem is 61, hanem 100 fokot ért volna el.
A kávéházak konganak az ürességtől, a lakások hiába függönyözik el ablakaikat, a hőség áttör függönyön, kék papíron.

20.000 ember menekül Constantára

Tegnap már a kora reggeli órákban megindult a népvándorlás a strandok, kertek, és erdők felé. A villamosok és autBUSZOK állomásain nagy a tolongás. Ki Snagovba, ki Baneasara, ki a Ciurelra, ki az Oboristrandra.

A Gara de Nordon:
— Kérek egy jegyet Brassóba...
— Kérek kettőt Constantába...
— És is egyet Carmen Sylváig...
— Három első osztályt Sinaiba...
Népvándorlás; mintha nagy kataklizma től menekülne a tömeg. A tegnapi nap folyamán csak Constanta felé indult el 20 ezer ember.

Valamivel később a fővárosban minden csöndes, elhagyott, a villamosokon sincs már utas, az utcák kihaltak.

Egy-egy elkínzott járó-kelő betorkál az elvadozó aszfalton.

A Constanta felé induló repülőn nincs ny, az állomásokról kettős garnitúrák ték el a menekülőket.

A Kiseleff strandon tizen vannak egy abinban, a Lydon nincs talpalattnyi hely, medencében egymás hegyén-hátán hancuroznak, sikonganak a boldog fürdőzők. A begyepesedett bukaresti beárida végre a derekát, meg, fut a strandra, kabátját a karján viszi, ingét kigombolta, a nyakkendőnek hadat üzent.

A medve és az autó

Egy öreg hordár az Alcalay előtt összeszik a hógutatól. A fővárosban még 20 hógutát jeleznek ezen a napon.

Egy medvetáncoltató viszi láncán a Labirint uccán medvét. Szomorú az öreg macskó, két lábán megy s szedegeti a talpát a forró aszfaltról. Eppen egy taxi előtt halad el, a gépkocsi ajtója nyitva, a macskó be akar minden képen lépni, a cigány huzza a láncot, ha bekerül az árnyékos járműbe, többet nem jön ki a napra.

A baneasai erdő zöldjében fürdőruhás emberek élveznek az árnyéket, ám az árnyékban is 38 fokos a meleg, ezt se lehet kibírni. És isszák a hűsítőket, a limonádét, a sört, az embereknek a fejükbe száll a jókedv, vagy inkább a hőség.

A belső temperatura nem bírja a külső hőség erejét, a láz elkapja az embereket. A világraordítják szenvedélyeiket. Nem nézik többé az utkereszteződésekénél, hogy zöldre, avagy pirosra áll-e a lámpa s nem sörödnek a rendőrrel: 252 esetben állítottak elő embereket kihágásért a prefektúra rendőrbírójának: rekord!

Öngyilkosok és bicskázók

Furcsa, hogy az öngyilkosságok és bűntettek is elharapóztak ebben a rekkenő hőségben. Elena Joneacu a konyhában akasztotta fel magát; Gheorghe Joneacu a kötelet választotta ezen a forró napon. Egy cselédlány szomnalin pasztillákkal akart a sir hús karjaiba borulni.

Maria Jon 18 éves leányzó megbicskázta a Jon Tancoianut, aki elvázott. Vasile Dracinescu saját nagybicskját készítelte meg. Egy Thomas Alex nevű egyénnek a szobájában szállott a fejébe a hőség s meg

késelt négy embert, majd öt késelték meg. Két ifjút a Fundatura Sebastianon hagyta helyben.

Lederer Victor nevű ember az uccán esett össze és hirtelen meghalt. Costea Alex 16 éves ifjút holtan találták a lakásán.

Pizzamás ur a rendőrségen

A snagovi tóból három furdoklót mentettek ki, a Lydon kettőt. A Ciurel malom felett Radu Jancu fult a vízbe, a Floreasca tó fürdőzői rémülten pillantottak meg egy feléjük uszó hullát.

A Victorián egy ló összesett, a kocsis vödörrel hozott vízzel költögeti a szegény páriát.

A központi rendőrségre beállított egy pizzamás ur — kiderül, hogy fővárosi ügyvéd — s ugylátszik neki is a fejébe szállott a hőség. Ám most egész logikusan beszél:

— Adjon egy kis helyet a hűvösön...
— mondja az ügyeletesnek, aki elküldi a „Central” kórházba.

Csajfa felhők

Estefelé szél kerékedik felhők gyulnak

URANIA Mozgó

„Csak két nap!”

Ezt nézze meg! Ezt hallgassa meg!

Zarah Leander

Európa új filmszillaga.

A botrány

című káprázatos filmjében. „Gyönyörű énekhang! A legszebb megjelenés! Hatalmas milliók világhírneke! — Műsorom idült a legújabb hangos híradó!”

Tiltott propaganda miatt elítélt a hadbíróóság két bánsági sváb politikust

Egyhavi, illetőleg kéthavi fogházat kaptak a vádlottak

Timisoara-Temesvávár, július 26. (Az Uj Kelet tud.) Két évvel ezelőtt, 1937 nyarán az állambiztonsági hivatal közegei egy jelentés alapján házkutatást tartottak két ismert bánsági sváb politikai vezető, Frauenhoffer Ewald és Stoss Ferenc lakásán. A házkutatás során a rendőrség közegei nagymennyiségű külföldi nyomtatványt, propagandairatot és idegen származású pénzt is találtak. Ezek eredetére és céljára vonatkozóan Frauenhoffer és Stoss nem tudott felvilágosítást adni a nyomozó hatóságoknak, amelyek a vizsgálat során megállapították, hogy a két ismert politikust tiltott propagandatevékenységet fejtett ki, egyben pedig megszegte az ostromállapot ide vonatkozó katonai rendelkezéseit is. Ezért ügyük a katonai ügyészség elé került, amely mindkettőjük ellen vádat emelt.

Az ügyben többszöri halasztás után most tartott főtárgyalást a temesvári katonai törvényszék. Kihallgatásuk során a vádlottak azzal védekeztek, hogy a lakásukon talált iratok és nyomtatványok nem szolgáltak propagandacélú és azok tartalma nem volt államellenes jellegű. Ezzel szemben a katonai ügyész a vádlottak lakásán talált iratok idézetei alapján bizonyította be, hogy Frauenhoffer és Stoss valóban tiltott propagandatevékenységet folytattak és ezért példás büntetés kiszabását kérte. A védőbeszédek elhangzása után a katonai törvényszék tünőnek nyilvánította mindkét vádlottat és tiltott propagandatevékenység címén Frauenhoffert egyhavi, Stostot pedig kéthavi fogházbüntetésre, valamint mindkettőjüket fejenként 500 lej pénzbírságra ítélte.

A Sfatul közbenjár a posta szigorú intézkedéseinek megváltoztatásaiért

Nem képezhet kihágást, ha valamely cég saját követeléseit hajtja be. Megakadt a csomagoknak ügynőik útján való szétküldése

Bukarest, július 26. A posta a monopóliumról szóló törvényt sok esetben olyan szigorúan értelmezi, hogy emiatt egész szokatlan és sokszor a forgalomra nézve káros következmények állanak elő. Nemrégiben arról volt szó, hogy a posta arra akarta kényszeríteni a kereskedelmi utazókat, hogy főnökük javára az ügyfelektől behajtott pénzeket ne vigyék baza vonaton, hanem postán adják fel, nehogy a posta emiatt károsodjék. Most a csomagszállítással kapcsolatban, hasonló intézkedést adott ki a posta vezérigazgató-ság, mely az érdekelt kereskedők körében igen nagy feltűnést keltett.

A posta rendelete értelmében, április elsejétől kezdve nem lehet árukat ügynők útján szétküldeni, csak akkor, ha az ügynőknek erre vonatkozóan külön felhatalmazásuk van a posta vezérigazgatójától. Ezt az autorizációt természetesen csak megfelelő taxák lefizetése ellenében lehet megszerezni és amellet olyan sok formalitáshoz van kötve, hogy a hivatásos ügynök számára szinte lehetetlenné válik az engedély kieszközlése. A szabályzat többek között arra kötelezi az

ügynőket, hogy külön könyvet vezessenek, amelybe be kell írni az ügynők által szállított csomagok számát, súlyát és értékét.

A posta új rendelete következtében az árunak ügynők útján való szétküldése megakadt. A forgalomnak ez a zökkenése a gazdasági életben már is észlelhető. Az áru elhelyezése stagnál. A vidéki kereskedők, akik nem vásárolhatnak többé ügynőktől, személyesen sem utazhatnak mindig a fővárosba, vagy a nagyobb vidéki városokba, miután néhány ezer lej értékű áru bevásárlásáért nem adhatnak ki sokszor ugyanannyi, vagy még több utiköltséget. Ezt a hiányosságot egyformán érzik a nagykereskedők, akik nem tudják kellő időben eladni az árut és a kis kereskedők is, akik azt nem tudják kellő időben megvásárolni.

Ezzel a kérdéssel a múlt héten igen részletesen foglalkoztak a fővárosi szaklapok. Kifejezték azt a kívánságukat, hogy a posta vezérigazgató-sága találjon olyan megoldást, amely egyik felet sem károsítja meg és amely mellett a posta is megkaphassa az öt maglító jövedelmet. Mindenesetre az ügynőket

A nagy tubus Lei 25.— A kis tubus Lei 18.—

fel kell menteni a formalitások kötelezettsége alól, talán olyképpen, hogy havi átalány-taxát kellene bevezetni, amelyet bérlet alakjában fizetnének meg az érdekeltek.

Ez a bérlet névre szólna és feljogosítaná a bérlet tulajdonosát arra, hogy ezentul is, mint eddig, szállíthassa magával a csomagokat.

Elintézetlen a posta másik intézkedése, amely szintén kapcsolatos az ügynők működésével. A PTT ellenőrei több ízben kihágási jegyzőkönyvet vettek fel olyan utazók és ügynők ellen, akik beszedték cégük kinnlevőségait.

A Sfatul Negustoresc memorandumot juttatott el M. Ghelmegeanu közgazdasági miniszterhez és ebben rámutatnak arra, hogy a törvény intencióját a PTT túlzottan magyarázza. A posta monopóliuma kizárja azt, hogy valamely vállalat engedélyt kapjon arra, hogy mások számára pénzt inkasszáljon jutalék ellenében, de ezt a monopólium nem sérti az, ha a hitelező az egyébként is alkalmazásában levő utazóval inkasszáltat. Ha a posta álláspontját ad absurdum viszi, úgy a vidéki adósnak sem szabad bevinni a nagykereskedőhöz tartozását?

Már pedig semmiben sem különbözik, ha a hitelező megy a pénzért, vagy az adós megy a pénzt a kinnlevőhöz. Az utazó kereskedelmi meghatalmazott, akinek működése ugyanaz, mintha a főnök járna el.

A Sfatul rámutat arra, hogy a megbízott útján való inkasszó gazdasági érdekekkel bír, mert ez a kinnlevőség behajtásának a legjobb és leggyorsabb módja. Sok esetben a követelés csak így hajtható be, különösen azokban a szakmákban, ahol a vevő a személyesen történő inkasszóhoz szokva van.

Öröm, kétfedés, szorongás

merül a nyaralás előkészületeibe. Nem kis feladat, mindenre gondolni, mindent előre beszerezni, mivel a nyári szabadságtól mindenki valami különösét, meszeszerűt remél. Hiszen a fürdőhelyeken eltöltött néhány hét mindnyájunknak esélyeket tartogat arra, hogy a mindennapi megszokott életből kizökkenve új környezetben, új ismeretségeket, kapcsolatokat kössünk. „Ruha teszi az embert” ez igaz, a legjobb öltözködés illúzióit is tönkreteszi azonban ha valakiből kellemetlen izzadságszag árad. Társaságban, táncnál, kirándulásokon sportnál mindnyájunk esztétikai kötelessége erre ügyelni, nehogy magunknak is, társaságunknak is kellemetlen érzéseket szerezünk. Ne feledkezzünk meg tehát a nyaralás előkészületei közben a Hidro-Milkuderm tejkremről, mely az izzadástartást és annak kellemetlen mellékhatásait megszünteti, a bőr kelétségét tisztává, a bőrt magát pedig bársonyossá és üdévé varázsolja.

Négyévi fogház a katonai telefonvonal megrongálása miatt

Timisoara, július 26. (Az Uj Kelet tud.) Ez év április 10-én az arad megyei Bocsig községben Farkas János és Zöldi Gergely éjjeli örök körutjuk alkalmával rábukkantak a község határában állomásozó katonaság telefonhuzalára. Farkas itt állapokban elvágta a telefonhuzalt s ezáltal megszakította az összeköttetést a tüzéség és a gyalogság között, majd pedig nemzetellenes kijelentésekre ragadtatta magát. Mindkettőjüket letartóztatták és a katonai ügyészség indított eljárást ellenük. A tegnapi tartott tárgyaláson a katonai törvényszék mindkettőjüket bűnösnek nyilvánította és ezért Farkast a katonai telefonvonal megrongálása címén négyévi fogházra, Zöldit pedig bűnrészesség címén hathavi fogházbüntetésre ítélte.

HIREK

A Royal slágermozgóban nincs nyári!!!

Mert olyan hatalmas slágerfilmeket vetít, amelyeket a többi nagyvárosok csak az őszi szezonban fognak bemutatni.

Hüvös terem!!!

Ma, csütörtöki óriási erdélyi premier Emberek, akik a halállal játszanak BRAZILIAI KALAND

Egy mozirporter izgalmas kalandjai a világ 4 sarkában. Sanghai bombázása. Eddig nem látott izgalmas felvételek. Főszerepben: CLARK GABLE, MYRNA LOY. Számozott helyek. Tel.: 37-05.

Herz-Bialik emlékünnepély Temesváron. Temesvárról jelentik: Temesvár zsidó társadalmá vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között adozott Herzl Tivadart és Bialik Nachmann Chaim emlékének. A gyászünnepélyt a belvárosi zsinagógában tartották, ahol a templomi kórus gyászszólamokat adott elő, míg Papier Armin főkéntor gyászimát énekelte. Kaufheil Ernő rabbi emlékbeszéde során megkapó szavakkal ismertette a cionizmus nagy vezérének, Herzl Tivadarnak életét és örökbecsi munkásságát, majd lelkes szavakkal esztelte küzdelmeit és eszméinek diadalát. Herzl Tivadart, a szociológus, újságíró népszerű és a zsidóság örök rajongójával párhuzamosan hívta életre újból a héber nyelvet Bialik, a zsidóság nagy költője és áldozatos életi szellemi vezére. Megemlékezett még Kaufheil rabbi a zsidóság többi nagy halottairól is, Marmorek dr.-ról és Arlosoroffról is. Az emlékünnepélyen egybe gyűlt nagyszámú közönség lelkes érdeklődéssel hallgatta a szónok beszédét, majd az ünnepély a Királyhimnusz hangjaival véget ért.

A FÉNYLŐ ARC. A legszebb női arcot is elcsúfítja, ha az orr, vagy a homlok fénylik. Kitiűnő szolgálatot tesz ilyen esetben a SULFAMYL-puder, amely megszünteti az arc zsírosságát.

Elsüllyedt egy német uszályhajó. Bucurestiből jelentik: Turnu-Severin mellett egy uszályhajó, amelyet több társával együtt a Morava nevű német vontató hajó vontatott, hibás kormányzás miatt beleütközött egy, a Duna fenekén még a világháború óta fekvő hajóroncsba és 60 vagon magyarországi gabonából álló rakományával együtt elsüllyedt. A személyzetet sikerült megmenteni.

Rövid hírek mindenünne. Washingtonból jelentik: A „Repülő Erőd” 5000 kilogramm megterheléssel 326.400 kilométer óránkénti átlagssebességet ért el és ezzel új világrekordot állított fel. — A Mircea román iskolahajó Palma di Majorcaba érkezett, ahol két napot tölt. — Bucuresti jelentés szerint a munkügyi minisztérium október 20-án vizsgát tart 350 társadalombiztosítói tisztviselői és 125 irodafőnöki állás betöltésére. — Az alsóház kedden este törvényjavaslatot fogadott el, amely tagjai számára menedékházat létesít repülőátadás esetére. — Bucurestiből jelentik, hogy a mezőgazdasági minisztérium úgy határozott, hogy fokozott földművelésügyi propagandát fog folytatni a rádióban. — A chisinaui Basarabia rádióállomás megkezdte próbaadásait. — Sabin Drăgoiu, az ismert román zeneszerző perbe fogta a Columbia amerikai hangfelvételt, amely az ő hozzájárulása nélkül vett fel lemeze több általa gyűjtött népdalt.

Halálozás. Temesvárról jelentik: özv. Roth Miksáné, született Fischer Helén életének 86-ik évében Temesváron elhunyt. Halálát gyászolják dr. Roth Ottó ügyvéd és neje Pogány Rózi, Roth Árpád és neje dr. Bán Margit, Keller János és neje, Jakóbi Vera, Keller László és neje Sas Herta, Roth Sára, Roth Pál Miklós (Jeruzsálem), Roth Rudolf Egon, Roth Roland Robert, Roth René Román, Keller Marion, Keller Trudi, Keller Pauli, továbbá a kiterjedt rokonság élén Totis Rezső belga konzul, Lázár Livius bankigazgató, Weisz Sándor gyógyszerész, Lieblich Béla malomigazgató, Neustadt Adolf, dr. Neufeld, dr. Sas, dr. Láng, dr. Fischer, dr. Braun, Fischer és Lovas-családok. Az elhunytat a hó 24-én temették el nagy részvét mellett a zsidó temető halottasházából.

Szeptember második felében lesznek a közigazgatási választások. Bukarestből jelentik: A közigazgatási választások szeptember második felében lesznek. A falusi és városi választói testületeket a megyefőnökök, a megyészékhelyeket a királyi helytartók és a törvényhatósági városoké a belügyminiszter fogja összehívni. A jelölések a választások kiírásától számított 8 napon belül nyújtandók be a járásbíróihoz.

Dolfuss halálának évfordulója a strassburgi rádióban. A strassburgi rádió tegnapelőtti esti német leadásában megemlékezett Dolfuss halálának öt éves évfordulójáról. Ezzel kapcsolatban idézte Virginio Gayda olasz sajtófőnök két cikkét, ami egyébként jellemző arra, hogy az olaszok mennyire szerették a németeket és arra is, hogy a mai német-olasz barátság mennyire mély. Az első cikkben a Röhm-Schleicher-féle lázadásról emlékezett meg — öt évvel ezelőtt — Virginio Gayda, amellyel kapcsolatban megállapította, hogy csak a porosz barbárság tudja ilyen eszközökkel elnémitani egykori legjobb fegyvertársait. A Dolfuss elleni merényletet követő napon „Meddig türi még a civilizált világ az osztrákok elleni barbárságokat” cím alatt Dolfuss jelentőségét méltatta Virginio Gayda és leközölte azokat a hiteles — és meg nem cáfolt — információkat, hogy a Dolfuss elleni merényletet Münchenben szervezték meg. A strassburgi rádió bemondója a két cikkhez csupán azt a megjegyzést fűzte, hogy az utóbbi öt év alatt nagyon megváltozott a világ a Brenner két oldalán.

Baleset a kolozsvári Linda-cukorgyárban. A Motilor-uccai Linda-cukorgyárban súlyos szerencsétlenség történt. Schellmann Albert és Grosz Jenő munkások egy fővukorral telt üstöt vittek egyik helyről a másikkra és szállítás közben a forró cukormassza kiömlött és a két munkás súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenül járt munkásokat a mentők beszállították a klinikára.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

ort. zsidó leánynevelő intézete-internátusában

Nagyvárad, Str. Ep. Clorogariu 8, az 1939-40-es iskolaévre a

beiratások folyamataiban vannak

Növendékei a zsidó leánygimnáziumon kívül az összes iskolákat látogathatják. Az internátus a város legjobb helyén, minden iskolához közel, parkos zárt udvarral rendelkezik. — Bentlakó szaktanárnök irányítása és állandó gondos felügyelete. Zene. Idegen nyelvek. Mérsékelt díj. Kitiűnő referenciák. Prospektus. Telefon 12-11.

Elkobozták Zogu exkirály vagyonát. Rómából jelentik: Az albániai olasz hatóságok rendeletet adtak ki, amelynek értelmében egy Zogu exkirálynak, valamint híveinek összes vagyonát elkobozzák. Az elkobozás oka az, hogy az elmenekült exkirály és hívei olaszellenes tevékenységet fejtettek ki.

Méltányos áron lehet Kolozsváron beszerezni a személygyűjtőládákat. Filipescu Richard polgármestere idején a város vezetősége az egészségügyi hivatalnál karöltve rendeletben arra kötelezte a város lakosságát, hogy egységes típusú személtádkat szerezzenek be. A rendelet betartása annak idején súlyos anyagi terhet jelentett az érdekelt háztulajdonosokra és lakókra, mert a városi üzemek által elkészített modell alapján a kolozsvári bádógosok 400-500 lejt kértek egy-egy személtáda előállításáért. Dr. Bornemisa Sebastian polgármester hivatalbalépése után a rendeletet azonnal visszavonta és így a lakosság megszabadult attól a kötelezettségtől, hogy súlyos összegeket költözzön személtádkra. Később azonban a rendeletet újból érvényesítette a polgármester, legutóbb pedig hirdetőnyelven figyelmeztette a lakosságot, hogy tegyen eleget a rendeletnek, mivel a város egészségügye megkívánja, hogy a háztájról kikerülő hulladékokat, zárt ládában gyűjtsék össze, nehogy a szemét baktériumai megfertőzzék a város levegőjét. A rendelettel kapcsolatban a Háztulajdonosok Szövetsége igyekezett lehetőséget találni arra, hogy az érdekelt méltányos áron szerezhessek be az előírt személygyűjtőt. Vivmányuk lehet tartani, hogy a bádógosokkal történt tárgyalások során sikerült a mesterek igényét lefizetni és most egy személtáda előállítási költsége a szövetség tagjai részére 309 lejt, egyébként 229 lejt.

SZOMBATON, 29-én este lesz megtartva a hagyományos

colocnai — kolozsi nagy Anna-bál

Tombola, szépségverseny, konfetti, szerpenti n-csata, világposta. Elsőrendű cigány-jazz zene. Este 7-től állandó autóbusszjárat. Rossz idő esetén is meg lesz tartva.

A kolozsvári prefektúra nagyszabású népiünnepélyt rendez a sétatéren. Megirtuk már, hogy a kolozs megyei prefektúra szombaton, július 29-ikén és vasárnap, július 30-án nagyszabású népiünnepélyt rendez a városi sétatéren. Az ünnepély egész bevételét a szegény gyermekeknek segélyező iskolai kántinok támogatására lesz fordítva. A sok meglepetést tartogató ünnepségeknél falusi csapatok nemzeti táncokat mutatnak be. A táncbemutató verseny keretében nyer lebonyolítást és a győztes csapat a prefektúra serlegét kapja jutalmul. Tekintettel az ünnepély nemes céljára, egyetlen kolozsvári lakosnak sem szabad hiányozni ezeken a napokon az ünnepélyről.

DIANA

NYÁRON NÉLKÜLZHETETLEN

A 250 lejesek utolsó beváltási határideje. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendelete szerint a 250 lejes fémpénzek utolsó beváltási határideje augusztus 15.

Ötvenezer lej jutalom a nyomravezetőnek. Hétekkel ezelőtt óriási felütést keltett az a vakmerő betörés, amelyet Judik József kolozsvári nyugalmazott államvasuti főfelügyelő lakásán követtek el, ahol vakmerő álhűség tettesek hatósági közegek egyenruhájában házkutatás ürügyével jelentek meg, majd a házigazdát és a házbelleket revolverekkel a kézben lefegyverezték, megkötözték, szájukat betömtek, azután a lakást kifosztották, ahonnan többszáz ezer lej értékét rabolták el. Az ügyben azóta lázas nyomozás folyik és a rendőrség bünyűgyi osztálya mindent elkövet a titokzatos bűnügy felderítésére és a tettesek leleplezésére. Mint ujabbban értesülünk, a nyomozás elősegítése érdekében a nyomravezető számára ötvenezer lejes jutalmat tűztek ki. A hatóságok remélik, hogy a vakmerő tetteseket sikerül rövidesen leleplezniük.

TURISZTIKA

A Haggibbor turista-szakosztálya vasárnap reggel 7 órai indulással kirándulást rendez Hídegszamosra. Jelentkezni lehet péntek estig bezárólag minden nap 5-8-ig a Haggibbor irodájában, Str. Memorandului 13.

NÉGY ÉS FELEZER ALLAMPOLGARSÁGI REVIZIÓS ÜGYET TARGYALTAK A KOLOZSVÁRI IGAZSÁGÜGYI FORUMOK. A helybéli igazságügyi hatóságok előtt ezideig 4505 román állampolgári jog felülvizsgálására vonatkozó perben ítéletek. Ezek közül mindössze 75 ügyben hoztak végleges elutasító végzést, míg a többiten felbontással, vagy felfolyamodással ítétek. Az állampolgári listáról töröltek névsorát átették a rendőrfőkapitányságra, hogy ott vélik szemben a törvény rendelkezéseit fogantassák.

Összeült a CFR autóbussz egy tehérgépkocsival, Maramarosszigetről jelentik: Szinerváralja és Ujváros között súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. Egy CFR autóbussz Szinerváraljáról jövet a szatmarmegyei Ujvárosba igyekezett. Az egyik kanyarnál a gép szembetalálkozott egy bukaresti tehérgépkocsival. A járművek nem tudták egymást kikérni és összeütköztek. Mindkét gép súlyosan megrongálódott. A sebesültek között vannak: Ardeleanu Maricuța, Cadar Elisabeta, Cadar Emil, Gligas Gabriell és Susca Ioan. A sebesültek állapota nem ad aggodalomra okot.

Bélféregtűzűkürak megindításánál egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, mint gyorsan, biztosan és igen alaposan ható hashajtó, régi idők óta egész kitiűnően bevált! Kérdezze meg orvosát.

Kinevezték az új magyar iparügyi minisztert. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó Kunder Antal kereskedelmi közlekedési és iparügyi minisztert saját körölmére felmentette az iparügyi tárca viselése alól. A kormányzó Varga József dr. iparügyi államtitkárt nevezte ki Kunder Antal helyére iparügyi miniszterre.

Óriási sikere van a propagandaügyi minisztérium fényképészeti kiállításának. Bucurestiből jelentik: A sajtó és propagandaügyi minisztérium a fővárosban, Wilson ucca 80. szám alatt, fényképészeti kiállítást rendezett. A felvételek az ország szépségeit mutatják be és a kiállításnak az a célja, hogy utbaigazítást adjon azok számára, akik szabadságidejüket az ország festői vidékein akarják eltölteni. A kiállításnak már eddig is számos látogatója volt és óriási sikere van.

Meg akarta ölni vadházasztársát a börtönből kiszabadult feyenc. Brailából jelentik: A brailai ügyészség letartóztatta Titu Axente Cojocaru községi lakost, aki meg akarta gyilkolni vadházasztársát. Titu Axente nemrég szabadult ki a börtönből, ahová életfogytiglani fegyházbüntetésre került. Időközben kegyelem révén huszévi kényszer-munkára csökkentették büntetését és a múlt év végén feltételeesen szabadlábra helyezték. A kiszabadult feyenc hazatérve falujába, rendes látogatója lett a korcsmáknak és valóságos réme volt a falu lakosságának. Valahányszor hazatért a korcsmákból, jól elverte vadházasztársát, aki ilyenkor mindig a szomszédoknál keresett menedéket. Most szintén egy ilyen alkalommal a csendőrok éppen akkor találkoztak vele, amikor vasvillával a kezében vadházasztársát kergette. Azonnal letartóztatták és beszállították a brailai ügyészségre.

EGYESÜLETI ÉLET

Kirándulás Hátszagra. A Barisszia-Habonim kellő számú jelentkező esetén vonatos kirándulást rendez Hátszagra személyvonattal, külön Pullman-kocsival f. hó 30-án. Indulás szombaton éjjel 1.18-kor, érkezés Hátszagra reggel 9-kor, visszaindulás vasárnap este 10.32-kor, érkezés Kolozsvárra reggel 6.55-kor. Jelentkezni lehet péntek estig a Barisszia irodájában, Str. Memorandului 13. I. em. délelőtt 10-1-ig, valamint délután 5-8-ig, továbbá az Ideal-szalomban, I. G. Duca 2.

A tiencsi létrejött

Közös ellen

Tokió, július 26. A tegnapi folytatása a Reuter szerint a kínai angol negyed birtokait a japán minisztertanácsuma miniszterelnök ter beszámoltak a birtok megkötött megbeszélések után, akik nyilatkoztak és a következőket mondta: — A megkötött egyetértési megállapodással, elfogadta Tokió nem lehetne azt mondani, hogy a diplomáciai siker az angoloké. A késő esti órákban a kínai angol-japán tárgyalásairól, amelyeket közlemény szerint a teljes meggyőzés jött gyedek közös ellenőrzés alá. Altalános vélemény Tiencsinre, de az összerületre is vonatkozik.

Tokió, július 26. (E) A tokiói értekezlet probléma abban áll, hogy a képes-e a nyomásnak és az angolok Hiranuma szállítására, amelynek Craigie tapintata japán diplomáciai közeget egyes borulások, akik között olyan eszék Japánra nézve kínai diplomáciai körök.

Az Ar James egy

Newyork, július 26. előtt Newyork kikötőjében különös kapitányja, amely 1680-ban elsüllyedt, a town felkutatására sasága kerekén szótány a legnagyobb közönséghez. Sikeres te, a pillanatban dani, de bizonyos, nemcsak Amerikát mindenütt nagy in inkább, mert hogy az egykor elszával kiszámítható hat felszínre.

Jamestown ép o ban áll mint Atlas sok szerint a vilá póllisa volt. Annny pitottak, hogy a v 1680-ban heves föltalmas épületeiből, a tengerparton, ho adjon a tengerfené máról. Az arany egykori historikusból lehetett volna hat a halott város kozoxtatta a mérnök landorok fantáziáj.

Eddig még senki holt város felkutat buvárszerkezetek a kisérletehez hozzában bizik a sikerhangoztatja, hogy történetében párathezebb lesz. A kümagalkszította ták s ezekben a Hall szerint — m képeességétől eltkórátt tölthet egyhulyén. Hall kapitány, tóól áll mindössze

TIKA

zakosztálya vasár-
sal kirándulást ren-
kezni lehet péntek
nap 5-8-ig a Hag-
Memorandumul 13.

**ZER ALLAMPOL-
GYET TARGYAL-
GAZSÁGÜGYI FÖ-
szágyi hatóságok**
állampolgári jog
perben itéltek.
ügyben hoztak vég-
ig a többiben fel-
amodással éltek. Az
röftek névsorát át-
ságra, hogy ott vé-
rendelkezéseit foga-

R autobusz egy te-
szigetéről jelentik:
között súlyos gép-
ent. Egy CFR autó-
et a szatmármegyei
egyik kanyarnál a
y bukaresti teher-
m tudták egymást
k. Mindkét gép su-
a sebesültek között
ta. Cadar Elisabe-
riell és Susca Ioan.
em ad aggodalomra

megindításánál egy-
renc József" kese-
ban és igen alapo-
lók óta egész kitű-
g orvosát.

magyar iparügyi
jelentik: Horthy
zó Kunder Antal
ügyi és iparügyi
re felmentette az
alól. A kormány-
ügyi államtitkár
helyére iparügyi

propagandügyi má-
kiállításának. Bu-
jtó és propaganda-
ban, Wilson ucca
zeti kiállítást ren-
ország szépségeit
nak az a célja,
szok számára, akik
g festői vidékein
tásnak már eddig
és óriási sikere

házastársát a bő-
c. Brailából jelen-
tartóztatta. Titu
lakost, aki meg
ársát. Titu Axente
tönből, ahová élet-
ésre került. Idő-
huszévi kényszer-
tétését és a mult
adálbra helyezték.
azatérve falujába,
presmáknak és va-
lakosságának. Va-
rcsmákból, jól el-
lyenkor mindig a
menedéket. Most
mmal a csend-
tak vele, amikor
házastársát ker-
ák és beszéltot-

KELET

A Barisszia-Ha-
zó esetén vonatos
re személyvonat-
f. hó 30-án. In-
kor, érkezés Hát-
adulást vasárnap
kolozsvárra reggel
et péntek estig a
Memorandumul 13.
valamint délután
szalomban, I. G.

A tiencsini részletkérdésekben is létrejött a megállapodás Tokió és London között

Közös ellenőrzés alá helyezik a nemzetközi negyedeket

Tokió, július 26. Az angol-japán bizottság tegnap folytatta a részletek megbeszélését. A Reuter szerint a megbeszélések a tiencsini angol negyed biztonságának biztosítására vonatkoztak. A japán fővárosban tegnap délután minisztertanács volt, amelyen Hiranuma miniszterelnök és Arita külügyminiszter beszámoltak a helyzetről, majd ismertették a megkötött megállapodás szövegét. A minisztertanács után Hiranuma miniszterelnök nyilatkozott és többek között a következőket mondotta:
— A megkötött előzetes szerződés remekműve volt Angliának, amely számolva a helyzettel, elfogadta Tokió ajánlatát. Eppen ezért nem lehetne azt mondani, hogy bármelyik fél diplomáciai sikert aratott volna.
A késő esti órákban hivatalos jelentést adtak ki az angol-japán szakbizottságok tárgyalásairól, amelyek 9 órán át tartottak. A közlemény szerint a két tárgyaló fél között teljes meggyőzés jött létre a nemzetközi negyedek közös ellenőrzésére vonatkozólag.
Általános vélemény szerint ez nem csak Tiencsinre, de az összes brit engedményes területre is vonatkozik.
Tokió, július 26. (Rador). A Havas jelenti: A tokiói értekezlet alkalmával az igazi probléma abban állott, hogy Hiranuma kormányának képes-e ellenállni a nacionalisták nyomásának és az angolellenes kampánynak. Hiranuma szilárd magatartása és Sir Craigie tapintata javítottak a helyzeten. Japán diplomáciai körökben mégis vannak egyes borulatók, akik az angol-japán nyilatkozatban olyan eszközt látnak, ami káros Japánra nézve Kinában. Általában tokiói diplomáciai körök a nyilatkozatban a lon-

doni kormány sikerét látják, amelynek sikerült a kényes helyzetből kimászni anélkül, hogy jelentékeny engedményt tett volna Japánnak. Azokat a híreket, amelyek szerint Japán titokban ígéretet tett volna arra, hogy semleges marad európai viszály esetén, alaptalanoknak minősítették.
Tokió, július 26. A japán lapok a legutóbb megkötött japán-angol egyezményt kommentálva, elismerik, hogy az egyezmény nem terjed ki azokra a kínai területekre is, amelyek még nem kerültek a japán hadsereg ellenőrzése alá. Hozzáteszik azonban, hogy ez az egyezmény mégis azt a benyomást kelti, miszerint Nagy-Britannia hajlandó lemondani a csunkingi kínai kormány támogatásáról.
Olasz kommentár
Torino, július 26. A Coriera delle Sera szerint Anglia távolkeleti visszavonulása újabb bizonyítéka annak, hogy Chamberlain szivebben vállalja a kevésbé előnyös kiegyezést, mint a háború kockázatát. Az első angol-japán egyezmény elnyitelen Nagy-Britannia részére, de Angliának vállalnia kellett a meghátrálást, mert egyedül nem tudott volna szembenézni Japánnal. Különböz Chamberlain nem vétkes a kínai angol állások elhagyásáért. Ezért a hétfeji konzervatívok veszenek magukra, akik megakadályozták Chamberlaint abban, hogy valósággyá tegye a müncheni egyezményt, az orosz-angol szerződést és akik kiereszkolták a bekerítési politikát.
Tokió, július 26. Egyes politikai körök véleménye szerint az angol és a japán küldöttségek még a mai nap folyamán megegyezésre jutnak a tiencsini részletkérdésekben.

Az Antillák elsülyedt városát, Jameslownt akarja felkutatni egy amerikai hajóskapitány

Newyork, július 26. Néhány nappal ezelőtt Newyork kikötőjébe érkezett Hall kapitány különös szerkezetű, hatalmas kotróhajója, amelynek segítségével a 1680-ban elsülyedt legendás város, Jamestown felkutatására indul. Expedíciós társasága kereken száz főből áll és a kapitány a legnagyobb reményeket fűzi vállalkozásához. Sikeres lesz-e merész kísérlete, a pillanatban még nem lehet megmondani, de bizonyos, hogy a vállalkozás híre memosak Amerikában, hanem a világon mindenütt nagy feltűnést keltett. Annál inkább, mert Hall kapitány reméli, hogy az egykor elsülyedt város felkutatásával kiszámíthatatlan értékű kincset hozhat felszínre.
Jamestown ép olyan legenda központjában áll mint Atlantis és egykori krónikások szerint a világ leggazdagabb metropolisza volt. Annyit mindenestre megállapítottak, hogy a város valóban létezett de 1680-ban heves földrengés nyelte el és hatalmas épületeiből mindössze kettő maradt a tengerparton, hogy késői koroknak hírt adjon a tengerfenék alatti holtak birodalmáról. Az arany anyyi volt itt — írják egykori historikusok — mint a kő. Aranyból lehetett volna házat építeni, érthető hát a halott város minden időben foglalkoztatta a mérnökök és merészalmu kalandorok fantáziáját.
Eddig még senki sem kísérlete meg a holt város felkutatását, mert tökéletes buvárszerkezetek hiányában nem lehetett a kísérlethez hozzáfogni. Robert Hall azonban bizik a sikerben, azt viszont maga is hangsztatja, hogy a kísérlet a buvárok történetében páratlan és egyben a legnehezebb lesz. A különös buvárkészülékeket magakészítette tervek alapján konstruálták s ezekben a különös öltözetekben — Hall szerint — minden buvár, tudójának képességétől eltekintve, átlag harminchat órát tölthet egyhuzamban a tenger mélyén.
Hall kapitány, bár expedíciója száz tagból áll mindössze tizenkét buvár segítsé-

gével dolgozik a tenger mélyén. Ezeket a buvárokat a legnagyobb nehézséggel tudta csak összehozni, heteken át tartott a „buvársorozás”.
A buvárok tudják, hogy a vizalámerülés már harminc méter mélységben sok nehézséggel jár. Harminc méter után már csak méterenként sülyedhetnek, de hol van még a százméteres mélység? Nem számít a különleges oxigénpalack sem, mert egy enyhe orrvérzés is elegendő, hogy a legszívósabb buvár is belepusztuljon. A gyors nyomás hirtelen változása szétrepesztí a tüdőt. A Dawis-készülék százméteres mélység után nem számít. A legelső teendő — jelentette ki határozottan Hall, — hogy a tengeralatti város és a kotróhajó között kiépítsék a telefonösszeköttetést.
Hall kapitány fantasztikusnak látszó kísérletéhez több amerikai pénzember is csatlakozott. A költségek eddigi számítások szerint egymillió dollárra rugnak, de ennek ellenében remélik, hogy a merész buvárok az egykor elsülyedt város romjai közül egy-két mázsás aranyzóbrotot hoznak felszínre és akkor a nagy költség mégis megtérül. Számítások szerint — siker esetén — körülbelül egymillió dollár jövedelmet lehet remélni.
— Repülőnapot rendez a nagyközönség számára Szamosfalván a LARES. A LARES repülőtársaság a szamosfalvai polgári repülőtéren július 30-án repülőnapot rendez a kolozvári közönség számára. Tízszemélyes Lockheed Electra gépein, amelyeket a legjobb pilóták vezetnek, bemutatott repülést végző Kolozsvár felett. Ezen a repülésen, amely 15 percig tart, 200 lejtét vehet részt egy személy. Katonák és gyermekek csak 100 lejté fizetnek. A repülés délelőtt 9-12-ig és délután 4-7-ig tart. Aki részt akarnak venni ezen a repülésen, a Rapid autobuszokkal juthatnak ki a Főtérre, a Biró-gyógyszertár elől a repülőterre, az autobuszjáratok félóránként indulnak. A repülőtéren kitűnő büfé áll a közönség rendelkezésére.

A délvidek hagyogó szelleme...

mindig értett hozzá, hogy a művelt világra rányomja bélyegét, diktálja azt a különös ritmust, amelyet az az élénk temperamentum, az az örök fiatalság és kitörő életerő jellemz, amely elbájolóvá teszi a földközintengermellék lakóit, akik a délvidek eme földi paradicsomában élnek.
A BOLERO kölnivíz szintén ezt a délvideki szellemet sugározza ki, azaz használójának környezetében megteremt az ifjúság, életerő és választékosság atmoszféráját.
BOLERO kölnivíz, természetes illatkiönat alapon, az előkelő társaság kedvenc kölnivize — a távoli titokzatos dél küldi hozzánk, ebben a kölnivízben, bódító követét, amely a halhatatlan, fenkölt déli szellem atmoszféráját hozza el nekünk.
BOLERO kapható az összes előkelő szaküzletekben.

Ravel
készítmény
MÁS RAVEL KREÁCIÓK: TZIGANE ÉS RIVAL

Villáminterjú egy világhíró amerikai újságíróval

Magyarok, zsidók, svábok és szlovákok egy amerikai újságíró noteszében

Chuj, július 26. Száznyolcvan centiméteres, szélesvállú szőke fiatalember. Nyugodt, kék szemmel nézi a világot, minden mozdulata kimért, lassan, megfontoltan beszél. Angol, pontosabban — amerikai Daniel de Luce ur, a világ egyik legnagyobb sajtóvállalatának, az Associated Press-nek a kelet-európai munkatársa, aki két napig Kolozsvár vendége volt. Az amerikai újságíró, már több, mint három hónapja Budapesten tartózkodik s az erdélyi kisebbségek helyzetét tanulmányozta itt. — Több tekintélyes személyiséggel folytatott beszélgetést, közöttük Tataru Coriolan dr királyi helytartóval is.
„A svábok nem tudják, mit akarnak...”
Egy cukrászdában, délután kávé közben folyik a beszélgetés. Négyen ülünk az asztal körül. Három újságíró, De Luce és a tolmács, mert az Associated Press kelet-európai szerkesztője csak anyanyelvén beszél. A magyar újságírók elsősorban arról érdeklődnek, hogyan látja angol kollégájuk Magyarországon belső helyzetét:
A tolmács azonnal fordít, de a válasz kicsit késik.
— A külügyminisztérium közlése szerint a helyzet csendes és nyugodt.
— És az ön véleménye szerint?
— Az én véleményem még nem alakult ki. A másik újságíró közbeveti:
— Hát a svábok helyzetét milyennek ítéli?
— A svábok, — mondja, — még maguk sem tudják, hogy mit akarnak és nem egységesek.
Es a zsidókérdés...
Attérünk a zsidókérdésre.
— Milyen a zsidóság helyzete Magyarországon? — kérdezzük.

— A magyar kormány véleménye szerint a zsidókérdés békésen és zökkenő nélkül meg fog oldódni.
— Önnek is ez a véleménye?
Mosolyog.
— En újságíró vagyok. Híreket továbbítok, nincs véleményem.
— Hogyan látja az amerikai sajtó és az Egyesült Államok népe a zsidókérdést nemzetközi viszonylatban?
— Az amerikai nép és az amerikai sajtó — válaszolja De Luce — részvételt fordul minden üldözött felé és mindig kész segíteni.
A német veszedelem
Valaki aziránt érdeklődik, tapasztalt-e Magyarországon németellenes hangulatot?
— A magyar miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatában élesen állásfoglalt a németellenes izgatás ellen. Ez bizonyítja, hogy valóban van ilyen hangulat.
Eddig tart az interjú. Ezután már ő kérdez. Mindenről aprólkosan. Hogyan élnek erdélyi nemzetiségei? Elégedettek-e? A válaszokat azonban nem jegyzi le.
— Mit fog ön rüdebből megírni? — kérdezzük.
Az órájára pillant s bucsuzik.
— Mindent. (k. j.)
— Elhalasztották a magyar-szlovák tárgyalásokat. Budapestről jelentik: A szlovák távirati iroda hivatalos helyről nyert értesülést alapján közli, hogy a mára kitűzött magyar-szlovák tárgyalásokat bizonytalan időre elhalasztották. Az elhalasztás okául a két állam közötti viszony elhidegülését adják.

SPORT

Tizennyegyesület nevezett be a marosvásárhelyi MSE uszóversenyére

Marosvásárhely, július 26. A Savu-kupa uszóversenyt szombaton és vasárnap rendezi meg az MSE országos verseny keretében. A versenyre eddig a következő egyesületek neveztek be: Bukarestből: VIF Dacia, CFR, Metropola és CNR. Kolozsvárról: Universitatea, KAC és VEC. Marosvásárhelyről: Makkabi, MSE és Mures. Aradról: Hakoach. Nagyváradról: Ferar. Temesvárról: Ilsa. Szebenből: Armin.

A 14 egyesület közel száz versenyzőt indít a Savu-kupa küzdelmekben, melynek méretei így páratlanok lesznek az országban.

Aki siet — nem fizet nevezési díjat

Bukaresti, július 26. Az 1939—40. évi kirású labdarugó Román kupára a nevezési időpont tegnap kezdődött meg. A kupabizottság ezzel kapcsolatban közli az egyesületekkel, hogy első harminc benevező csapat mentesül a nevezési díj alól. Ha egy nap több csapat nevezése érkezik be, azokat fogják mentesíteni a díjak alól, melyek a legtöbb-ször neveztek be az előző kupaküzdelmekre.

Hírek a sportvilágból

A KAC országos teniszversenye pénteken kezdődik meg. A versenyre eddig az összes helyi játékosokon kívül az ország összes-itt-honlevő nevesebb játékosai is beneveztek, úgyhogy a versenyek több, mint száz résztvevővel kezdődnek meg. Ezekben a versenyekben az I. osztályú küzdelmek Kolozsvár bajnokságaiért mennek, ami azokat még érdekesebbé teszi. A versenyeket a KKE pályáin (Calea Marechal Foch 48.) tartják meg péntektől kezdve naponként reggel 7 órától a sötétség beálltáig.

A Haggibbor vízipólcsapata ma játsza el a sőt bajnoki mérkőzését az Universitatea ellen. A mérkőzés, amely a Károly király parki stadion uszómédecénájában lesz lejátsva, délután fél 7 órai kezdettel, annak levezetésére az uszósövetség dr. Nagy Zoltánt küldte ki.

Három hétig tart az ifjúsági játékosok brassói edzőtáborozása. Megirtuk, hogy az ország ifjúsági játékosait közös táborba vonják Brassóba. Az edzőtábor augusztus 1-én nyílik meg és három hétig tart. Mindenik kerület 11—11 játékos küld a táborba. A szövetség most körlevelet intézett a kerületekhez, hogy haladéktalanul küldjék el a játékosok névsorát. A játékosoknak teljes felszereléssel kell jelentkezniük a táborban, amelynek színhelye az ipari liceumban lesz. Az edzőtábor Marinescu Gabriel tábornok, a szövetség elnöke is meg fogja látogatni. Az edzéseket Braun és Ali Popescu edzők fogják vezetni.

Székszerűségeknél és az ezekkel járó felfuodásnál, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar elrendezi, a gyomormérszést előmozdítja, a vérkeringést felelőre tisztá fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Davis Cup 1939. A párizsi, wimbledoni és hamburgi (francia, angol és német) teniszbajnokságok után a teniszvilág érdeklődése ismét a Davis Cup küzdelmei felé irányul. Európában Németország és Jugoszlávia került a döntőbe. A két ország csapata a jövő héten, július 28 és 30-a között játszik. A németek rutinos csapatával szemben az egyre fejlődő jugoszláv fiatalok a győzelem reményével veszik fel a harcot. A két csapat valószínű összeállítása a következő lesz: Németország: Menzel és Henkel játszik egyes mérkőzést és a Henkel-Metaxa kettős játsza a párost. A jugoszlávok bizonyára a Puncsec—Mities kettőst szerepeltetik az egyesben is, a párosban is bár Kukuljevics Wimbledonban biztatóan játszott. Amerikában is most játszik az amerikai zóna döntőjét. Itt Ausztrália és Kanada a két küzdő fél. A Bromwich, Quist, Crawford, Hopman összeállítása ausztráliai csapat biztos győztese ennek a mérkőzésnek. — Augusztusban kerül sor a zóna közt döntőre, majd szeptemberben fejeződik be az idei Davis Cup küzdelme a kihívásos döntővel. Itt az egyik csapat természetesen a védő amerikai. A másik félnek még egy „kicsit” küzdeni kell, hogy eljusson odáig.

KÖZGAZDASÁG

A buzaexportból származó devizák harminc százaléka szabadforgalomba hozható

A július 17. előtt megvásárolt gabonátételek csak négyezer lejes exportprémiumot kapnak

Bucuresti, július 26. A Hivatalos Lap keddi száma közli a minisztartanácsi jegyzőkönyvet a buzaexporttal kapcsolatban, amely a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

1939. július 17.—1939. szeptember 30. közötti időkben exportált buzáért kapott devizák 30 százaléka szabadforgalomba hozható, míg 70 százaléka a Banca Nationalához beszolgáltatandó. A szabadforgalmi 30%-os kvóta az érvényben lévő rendelkezések szerint értékesíthető. Az exportált buza után vagononként 8.000 lej exportprémiumot fizet a kormány, ha a buza legalább 75 kg. súlyu hektoliterenként. Az ennél gyengébb minőségűnél a prémium arányosan csökken. Az

1939. július 17. előtt felvásárolt buzameennyiségek után a kormány csak vagononként 4000 lejes prémiumot fizet, azonban az ilyen tételeknél a kereskedők nem kötelesek igazolni, hogy a buza hol és mennyiért vásárolták. Ezek a tételek csak augusztus 31-ig exportálhatók. Ugyanezek a rendelkezések érvényesek a július 10.—16. között exportált tételekre is.

Ha valamely állammal kötött fizetési egyezmény a buzaexporttal kapcsolatban 30 százaléknál nagyobb szabadforgalmi devizakvótát ir elő, ugy az exportnál a fizetési egyezményben szereplő szabaddevizakvóta az irányadó. A rendelet kedden életbelépett.

Ghelnegheanu miniszter szerint a CFR szállítási tarifája nem magas és a különféle mellékdíjak drágítják a szállítást

Bucuresti, július 26. Az autó és a vasút közötti verseny kérdésében ismertett álláspontja során Ghelnegheanu közlekedésügyi miniszter nagyon érdekes problémát vetett fel a legfőbb gazdasági tanács minapi ülésén. A gazdasági érdekeltségűeknek arra az évek óta hangoztatott panaszával szemben, hogy a vasuti szállítást túldrága, a miniszter rámutatott arra, hogy tulajdonképpen nem is a fuvardíjak a magasak, hanem a különféle más címen kirótt egyéb díjak és illetékek, amelyeket a CFR utján hajtanak be. Ennek igazolására a miniszter adatokat sorolt fel. Az utasszállításnál például ráfizet a vasut. Míg 1928-ban a vasut önköltsége utaskilométerenként 2.09 lej, a bevétel pedig 1.23 lej, ma a bevétel 0.86 lej és az önköltség 1.32 lej, vagyis az önköltség igen jelentős csökkenése ellenére a bevétel visszaesett és a vasut minden utasnál kilométerenként 0.38 lejt ráfizet. Ennek a sok utazási kedvezmény és különösen a rengeteg ingyenszolgálat oka, amelyek értéke évente körülbelül 2 milliárd lejt tesz ki. Az áruszállítás terén jobb a helyzet és 1938-ban a vasut minden tonnáni kilométerenként 0.17 lejt keresett, ami nem akkora haszon, hogy panasz tárgyát képezhetné. Ott van azonban a sok egyéb mellékdíj, illeték és taksa, amelyet a különböző minisztériumok és helyi hatóságok szednek a vasut utján. A

miniszter csak néhányat említett fel ezek közül. Így például a petróleumtermékek bel-földi szállításánál a fuvardíj tonnánként 1070 lej, míg az állami takszák 9150 lejt rugnak, az exportnál pedig a fuvardíj 535 lej, az állami taksza viszont 652 lej. A kivitelre kerülő motorin-olaj fuvardíja 356 lej, állami illetéke 458 lej, a pakuráért a CFR tonnánként 286 lejt kap, az államkincstár 348 lejt. Ha a tüzifa fuvardíját 1000 lejtben vesszük, az állami díjak és egyéb költségek ugyanezen tételnél 890 lejt tesznek ki, a listánál 1000 lejt fuvardíj mellett 10.300 lejt az egyéb illeték, az állatkivitelnél 1000 lejt fuvardíja 4650 lejt egyéb illeték esik, 100 lejt fuvardíja a vajnál 329 lejt, hentesárúnál 220 lejt, a husnál 215 lejt, a réznél 160 lejt, a gyapjúnál 377 lejt, a bórniel 245 lejt, a villanymotoroknál 711 lejt, a selyemnél 863 lejt, villanykörtékénél 292 lejt, lábbelínél 456 lejt mellékdíj esik. Ghelnegheanu miniszter szerint addig, amíg ez a helyzet, nem kívánhatja a vasutól senki, hogy a végtelenségig menjen a fuvardíjak mérséklésénél, mialatt más intézmények állandóan emelik a bevételeiket. Ezeknek a mellékdíjaknak és a sok ingyenes szállításnak a kérdését kell előbb rendezni és csak azután lehet felvetni a vasuti fuvardíjak problémáját, amelyet azonban csak a nehezen kivívott költségvetési egyensúly keretében lehet majd megoldani.

Ma kezdődnek meg a román-magyar külkereskedelmi tárgyalások Sinaiban

Bucuresti, július 26. Megirtuk, hogy a román-magyar külkereskedelmi tárgyalások július 27-én kezdődnek meg Sinaiban. Az egyezményen mindkét fél nagyobb változtatásokat akar, különösen a kvótákban. A román delegáció módot akar találni a Budapestben befagyott cca 14 millió pengőt kitevő követelés mobilizálására. A legnagyobb változások a fakvótákban várhatók.

Spanyol delegáció jön Romániába, a román-spanyol árucserelhetőségek tanulmányozására. A spanyol kormány elhatározta, hogy intenzívebb külkereskedelmi kapcsolatokat létesít ama államokkal, amelyekkel a polgárháború előtt is összeköttetésben állott. E célból a spanyol kormány külön szakértő delegációkat küld az illető államokba, köztük Romániába is.

A Kisiparos Szövetség Cluj-i fiókja a tagok tudomására hozza, hogy az iroda által kidolgozott „személyzeti adó kiszámítási táblázat” elkészült és ez az irodában — Piața Cuza Voda 16., II. emelet — kapható.

Gyümölcs kompenzációs uton exportálható. Megirtuk, hogy a kormány megengedte a vámtarifa 390—393. cikkében felsorolt gyümölcsfélék kompenzációs uton legyenek exportálhatók, devizakvóta beszolgáltatása nélkül. Az erre vonatkozó minisztartanácsi jegyzőkönyvet a Hivatalos Lap mai száma közli. Ugyanezen rendelet alapján az exportált gyümölcs után a kormány kilogrammonként 1.50 lejes exportprémiumot fizet.

Zürichi árfolyamok (július 26.): Márka 177.80, holland forint 237.—, dollár 443.18, font 20.7512, francia frank 11.74, olasz lira 23.20, szlovákkorona 15.15, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.50, belgas 75.30.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—872.75
palesztinai font	663.09—873.44
holland forint	75.669—76.86
svájci frank	31.95—32.43
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.56
pengő	25—27
csahkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.71
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szálláradabbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1460—1480
angol font, 20%-os kvóta	1415—1430
angol font, 40%-os kvóta	964—988
dollár, 30%-os szabadkvóta	323
svájci frank, 20%-os kvóta	71
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	8.20
francia frank, 30%-os kvóta	8.33
holland forint, 30%-os kvóta	165
belgas, 30%-os	55
svédkorona, 30%-os kvóta	76

A B) lista kompenzációs árfolyamai:
font angol árukra — — — — 1500 lej
font más államok áruira — — — — 1215 „
font angol gyarmatok áruira — — — — 1210 „

A Timisoarai nyilvánosjoga zsidó fiúlicium I. osztályába a felvételi vizsgálat szeptember hó 4-én lesz. A kereskedelmi liceum V. osztályába a felvételi vizsgálat szept. hó 5-én kezdődik. Az összes többi osztályokban, a leánygimnáziumban is, a beiratások augusztus 25-én indulnak meg.

A vidéki tanulók a legelőnyösebben

a kóser fiu-internátusban

helyezhetők el. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság (Timisoara I. Blvd. Diaconovici Loga 3.)

Szlovákiával kapcsolatban megszűnt a vasuti fuvardíjak utánvételezése. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint Szlovákiával kapcsolatban megszűnt a vasuti fuvardíjak utánvételezése, vagyis a Szlovákiából jött, vagy Szlovákiába küldött szállítmányoknál a CFR fuvardíja Romániában, a szlovák vasutak fuvardíja Szlovákiában fizetendő. Egyidejűleg megszűnt az áru értékek utánvételezése is, román-szlovák viszonylatban.

Tarzan a föld szívében, a sorozat új kötete. Ez a sorozat 12-ik kötete. 251 lap, fűzve 63 Lei, kötve 96 Lei. — Postán utánvételei vagy beküldve portómentesen küldi Lepage Kvár., — Kérje a sorozat és az új könyvek jegyzékét Lepage-tól.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elvesztett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közzétehetünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Villanegyedben elegánsan butorozott különbejáratu szoba fürdőszobával és telefonnal kiadó egy, esetleg két személy részére. Cim a kiadóba.

Kiadó azonnalra is butorozott szoba fürdőszobahasználattal. Calea Regele Ferdinand 100.

Eladó két Czur Salom parcella és a hozzátartozó homokterületi jog. Azonnal beépíthető. Weissmann Wilhelm, Prundul Bărgăului, jud. Nasaud.

Speciális gyermekruha varrást vállalkoz a legnagyobb igényeknek megfelelően str. Bratianu 49, második ajtó.

Anyarozót legmagasabb áron vásárol VESTA vegyigyár Oradea, Piața Iosia.

Keresek megvételre jó karban levő modern fogászati széket, ajánlatokat ármegjelöléssel kérem dr. Hirschhorn Ladislau címre Fágáras.

Szics-szabász, önálló modelleur, ki próbálni tud, feltétlen jó munkaerő, azonnali belépésre kerestetik. Románul beszélő előnyben. Leveleket „Önálló műhelyvezető” jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Gépszeti technikai kérdésekben tanácsot szolgál Markó okleveles gépészmérnök, Regele Ferdinand 43. Telefon 22-43.

Jégkészítés házálag vidéken, bővebbet Markó gépészmérnök Cluj, Regele Ferdinand 43.

Anyarozóért a legtöbbet fizetek még kisebb mennyiségűért is. Legmann Farmacia, Crasna, Sălaj.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Július 18-án halálos c...
gész Jisuvra. Megállott...
minden gép, sőt megállt...
Haleumi a szobáj...
minden zsidót délutáni 3...
közvetlenül kuksoltunk...
ereim kívül egyetlen léle...
az uccákon a házakon ki...
baromság, ez a gyász...
szavi csend volt a jisuv...
mind legeslegujabb „geze...
bevándorlást akarja lef...
al akar tiltani minden v...
ésre itél zsidót az egye...
büország védőfedeletől...
beszintetés, az önként...
om, sokmindenre vall. M...
impozans figyelemzettsé...
en parancs és hatszáz...
mozdulatlanságba merev...
reseti lehetőségeről, a...
mozgási szabadságáról is...
komor, ezt a fenyegető...
tosak benne, hogy ugyan...
fegyelem, az engedelm...
Váad Haleumi történet...
osol, megállás helyett. C...
dum... — tehát demons...
leg tanult belőle minde...

Macdonaldnak tehát...
menekülők. Kaput zár...
az angol belügyminiszter...
akinek hatáskörébe tar...
engedélyes osztogatása...
ban, egyenesen agybafe...
egyre fogadkozik, hogy...
és józan eszének paran...
megtesz majd az érdek...
miniszterelnök. Mr...
szintén dicsértükét zen...
— a munkanélküliség...
elégedéssel állapította...
vándorlók új iparágak...
meg, sok kényszer-pih...
közszóhoz, sok éhez...
denült kívánatosak, m...
gyunk, csak ott nem...
az isteni és az emberi...
és feltétlenül megillet...
Hogy értünk ebből?

Egy főkeormányzó...
az újságengedélyek érv...
napilap néhány napon...
nem jelenik meg, oda...
kezés közelről érintett...
Mert majd mindegyik...
egy tartalék-engedélye...
tartogat, ha betiltják...
dál az Omer, amely s...
nik meg. A Háárecé a...
már helyettesítette va...
tiltott féléapot. Most...
újra szabályozta eze...
szükség-újságoknak er...
fanyalodott, hogy m...
Omert. Estilapjának...
avatta. Es a Háárecé...
merészet, Háááá cím...
délutáni lapját, am...
reggeli kiadása, szin...
lent meg mostanáig...
már megszokta ezt...
címcserét. De az első...
matot a címváltozás...
szór hangzott fel eg...
rikkancsok sajátos...
rendkívüli eseményre...
rohantak újságot vás...
meg nem fogyott, mi...
esti számból.

A telavivi Brenne...
merősünk, a bucar...
és Luciano Della Per...
este. Tosti, Puccini...
szövegét az Uj Kele...
heberre — továbbá...
Meyerbeer szerepelt...
két Goldberg-szám...
Rut, amelyek ezen...
tatásra. A művészpá...
áttörő ereji volt a...
sokat ujrátatták o...

A telavivi kikötő...
telten dolgoz. Sok...
mindenekelőtt szemé...
a nehezen, verejté...
mintaszéri tisztasá...
és ruházatbeli tiszt...
nyári melegben. A...
mes a vámről. Kib...
munkások udvariass...
zósokdóm. Minde...

Palesztinai diárium

Tel-Aviv, július végén.

Július 18-án halálos csend fektet rá az egész Jisuvra. Megállt minden munkás-kéz, minden gép, sőt megállt minden láb is: a Hialeumi a szobájába parancsolt be minden zsidót délutáni 3 órától egész éjjelig. Szózatlanul kuksoltunk. A polgárorség emben kívül egyetlen lélek sem mutatkozott a házakon kívül. Ez az önkéntes sors, ez a gyászos, mondhatnám tiszta csend volt a jisiv tiltakozása Macdonald legeslegújabb „gezérá-ja ellen, amely a bevándorlást akarja lefékezni a jövő felé, s akar tiltani minden vándorlásra, menekülésre itél zsidót az egyetlen menedéktől, zsidóországot védőfedelétől. Az önkéntes munkaszünetelés, az önként vállalt kimenési-tiltalom, sokmindent vall. Mindenekelőtt a Jisuv megparancsolt fejelemzettségét igazolja. Egyetlen parancs és hatszáz ember nyomban megmozdult a házaikba. Lemond a keresési lehetőségről, a jövedelméről, sőt a mozgási szabadságáról is. Akik átéltek ezt a sorsot, ezt a fenyegető csendű félnapot, bizonyos benne, hogy ugyanilyen tökéletes lesz a megelégedés, az engedelmesség, akkor is, ha a Hialeumi történetesen indulást parancsolt, megállás helyett. Quod erat demonstrandum... — tehát demonstráltunk. Remélhetőleg tanult belőle mindenki, akit illet.

Macdonaldnak tehát nem kellene a zsidó menekülők. Kaput zár előttük. Ugyanakkor az angol belügyminiszter, Sir Samuel Hoare, akinek hatáskörébe tartozik a bevándorlási engedélyek osztogatása a brit anyaországban, egyenesen agyafőbe dicséreti őket és egyre fogadkozik, hogy keresztényi szívénél és józan eszénél parancsára minden lehető megtesz majd az érdeklükben. Sőt a parapszichológus Mr. Chamberlain maga, szintén dicséretüket zengi. Bejárta — meséli — a munkanélküliség inszertületét és megelégedéssel állapította meg, hogy a zsidó bevándorlók új iparágakat honosítottak ott meg, sok kényszer-pihenőt juttattak foglalózkodáshoz, sok éhezőt kenyérhez. Tehát mindenütt kívánatosak, mert hasznosították vagyunk, csak ott nem kérnek belőlünk, ahol az isteni és az emberi jog alapján egyképpen és feltétlenül megillet bennünket a hely. Hogy értünk ebből?

Egy főkörmányzói rendelet megszorította az újságengedélyek érvényét. Ha valamelyik napilap néhány napon át, hetilap 2 hétig át nem jelenik meg, oda az engedélye. A rendelkezés közölni érintette a héber napi-sajtót. Mert majd mindegyik héber napilapnak van egy tartalék-engedélye, amit arra az esetre tartogat, ha betiltják. A davar pótlapja például az Omer, amely szombat esténként jelenik meg. A Háárec a Háásá, amely az idén már helyettesítette vagy kéthétig át a betiltított főlapot. Most, hogy a főkörmányzó újra szabályozta ezeket a pótlapoknak, szűkségi-újságoknak engedélyt, a Davar ráfanyalodott, hogy minden nap kiadja az Omer-t. Estilapjának második kiadásává avatta. És a Háárec is gondolt nagyot és merészet, Háásá cím alatt adja ki a szokásos délutáni lapját, amely perzsa, akárcsak a reggeli kiadása, szintén Háárec cím alatt jelent meg mostanáig. Az olvasóközönség most már megszokta ezt az övintézkedést, ezt a címcserét. De az első napon lapbetiltást szimatolt a címváltozás mögött és amikor először hangzott fel egy hétköznapi estén a rikkanások sajtós Omer-üvöltése, valami rendkívüli eseményre tippeltek és tömegesen rohantak újságot vásárolni. Soha annyit Omer még nem fogyott, mint ebből az első köznap-esti számból.

A telavivi Brenner-házban két kedves ismerősünk, a bucaresti Edith Della Pergola és Luciano Della Pergola énekeltek július 15-én este. Tosti, Puccini, Eschkenazy, — ezeknek szövegét az Uj Kelet Cvi Adlere fordította héberre — továbbá Boito, Bizet, Verdi és Meyerbeer szerepelt a műsorukon. De akait két Goldberg-szám is közte: Koi Hagall és Rut, amelyek ezen az estén kerültek bemutatásra. A művészpárnak nagy, mondhatnám áttörő erejű volt a sikere. Sokat tapsolták, sokat ujjaztatták őket.

A telavivi kikötőben akadt a héten ismételt dolgom. Sok érdekeset láttam. Ami mindenekelőtt szemembe ötlött: az emberek, a nehezen, verejtékesen dolgozó emberek mintaszerű tisztasága. Nagy szó ez a testi és ruházati tisztaság ebben a veszekedett nyári melegben. A másik fellegvázra érdekes a várművek, kikötő-rendőrök, tisztviselők, munkások udvariasága. Sokat kellett kérdészködni. Mindenki, akit megzavartam,

szépen, előzékenyen feleltetett. A vámvivatalban nagy a forgalom. Sok ember tölt itt el hosszú órákat várakozással, bejelentésekkel, befizetésekkel. Akadt életrevaló ember, aki büffét rendezett be számukra. Teát, jó török feketekávé, gyümölcsöt szolgált fel. Ott üdítik fel magukat velük a várakozók a rásos ablak előtt. Ez már keleti jellegű az egyébként teljesen európai képű, mintaszerű hivatalnak, de nélkülözhetetlen ebben az iz- zadásos évadban. Szeszies ital perze nem kapható, de nem is keresi senki. A munkások, ki hinné, limonádét szűrsőlnék, ha meg- szomjaztak. A negyedik érdekesség a munká- sok testiereje. Sokféle fajtájú és országbeli munkást láttam már tehercepelés közben. De azt még nem láttam, hogy egy háromajtós hatalmas ruhaszekrényt egyetlen egy ember kapjon a hátára és vigyen be a butorkocsról a kanyargós lépcsőn át a lakásba csekély né- hány perc alatt, mégpedig egyetlen nyekke- nés és a butornak minden sérülése nélkül. Azt sem láttam még, hogy néhány munkás egyetlen óra leforgása alatt végezzen egy 36 köbméteres butorkocsival. És mégis akadtak és akadnak egyre ma is, akik a zsidók testi degenerációjáról írhatnak, fecsegnek. Egy ilyen telavivi kikötőmunkás, biztos vagyok benne, egyetlen ökölcsapással a zsidó erő egész tuat kritikálta, lebecsülte tudná meggyőzni a tévedéséről.

85 esztendő öregurat — nagyothallott szegényfeje és nem hereditett a soffr túlkül- sére — táposott agyon Tel-Aviban minap egy autót. Kiderült, hogy Izráel Rosen-nek hívják és erősen tarka-barka mult ál a háta mögött. Valamikor egy hatalmas cári miniszterelnök- nek, Witte grófnak, az alkotmányreform- nek volt házi-zsidaja. A későbbi Pilsudsky marsall, Lengyelország nemzeti hőse az ő kievi házában talált egy darabig menedékre, amikor történetesen a cári rendőrség elől buj- kált. A szovjet csekaja családostól börtönbe dugta. Amikor 1920-ban a lengyel hadsereg Kievet vesztélyeztetta, a cseka sebtében vég- zett foglyait és köztük a Rosen fiaival. Ap- juk szeme láttára lötték főbe őket. Felesége, lánya és egy unokája csodamódra mégis meg- ugrott és Rosennel együtt Lembergbe mene- kült. Itt Pilsudsky nyult emlékezve régikre, hónok alá, Rosen megvalósíthatta a marsall támogatásával régi álmát, Palesztinába költözködhett, ahol a lengyel konzulátus hiva- talnok lett. Am itt sem volt nyugta. Csa- ládját nem tudta megszokni az ereli életet, kivándorolt Amerikába, elhagyta az öreg urat. Unokája a misszió hálózába került és Rosen — Bialik is támogatta ebben a harc- ban — sokáig küzdött, míg kiszabadíthatta és el tudta hozni Palesztinába. De most sem lett semmi a tervezett együttélésükből. Rá- adásul hivatalában is rosszul ment a sora. Szegényen, elhagyatottan pusztult el.

Élelmiszerkiállítás nyílt meg Tel-Aviban. A zsidó mezőgazdaság, kertészet és a zsidó élelmiszeripar termékeit mutatja be: gabo- nát, zöldséget, gyümölcsöt, hus- és tejtermé- keket, konzerveket. A kiállításon szereplő ipari üzemek száma kerekken ötven.

Hivatalos jelentés meséli el, hogy Názáret közelében angol katonák arab terroristák börtönén ütöttek rajta. Vagy 10 arab fogoly színylődött benne. A börtön, akárcsak a bib- liai József ideiglenes fogságának színhelye, kiapadt kut mélye volt. József esete óta nagydó telt el. De az arab börtönök hígné- je valahol a józsefi időknél rekedt meg, mint- hogy maguk az arabok is valahol ezekben az évezredek előtti időkben tartanak. Vagy még hátrébb.

Öreg, 25 esztendő fűzet akadt a kezembe. A pesti m. kir. kereskedelmi muzeum gazda- sági ismertetőinek egyike. Palesztináról szól. Megértéssel, de kevés felkészültséggel beszél a kezdetekről tartó — a kiadvány kelte 1914 május 15 — zsidó telepítésről, írásban és szép fényképfelvételekkel ismerteti. Lefény- képezte például az épülő haifai technikumot, a telavivi Herzl-uccát, a jemeni zsidókat, Pétaach Tikva főterét, s ennek a legöregebb, a telepnek egyik legjellegzetesebb részét. Tudja azt is, hogy a zsidók „csodát művel- tek“ a mezőgazdaság és a fában szegény or- szág beerdősítése terén. Tudja, hogy a na- szág-termelés „mai intenzitása a zsidó tel- lepések érdeme“. Hogy az egész világ zsidó- sága kíséri figyelemmel, szeretettel, pénzrel ezt a telepítő munkát. Tudja, hogy nem a föld hozadéka és gazdasága hozta a zsidókat ide, hanem „az ősi föld, a haza földje iránti éde, hanem „az ősi föld, a haza földje iránti szeretet, amely megsokszorozza a munkás- kezük erejét és kitartását“. Majd így foly- tatja: Az a nép, amely szerte a világon, mint

kereskedő szerepel, itt lelkes földművelő és állattenyésztő. Földjéhez, annak termékei- hez, természeti szépségeihez meghatóan ra- gaszkodik. És hozzáteszi: A zsidó telepeken a legpédásabb az egyetértés, a polgári érzés fejlett és az összetartás példás.

Van azonban egyésmás, amit nem tud, vagy nagyon rosszul tud. Pontatlan Palesz- tina területének meghatározásánál. Kerekken 22 ezer négyzetkilométerre becsüli, a tényle- ges 27 ezer km-el szemben, majd 23,384 négyzetkm-ert emleget. Tulbecsüli a diasz- pora zsidóságának áldozatkésztségét. A zsidó gazdagság legendája fűti valószínűleg az agyát, amikor kibőki, hogy iskolák, szegény- házak, kórházak, árvaházak stb jóléti intéz- mények szempontjából kevés Palesztinához hasonló boldog-tartomány van a világon“. A zsidó lakosságot 78 ezer lélekre becsüli. Mi viszont Ruppin magánstatisztikája alap- ján úgy tudjuk, hogy a háboru előtt 90 ezer zsidó lakott Palesztinában. Jaffáról írva el- mondja, hogy több banknak fiókja dolgozik itten. Második helyen az Anglo-Palestine Co.-t említi. De míg a többi nagybank nem- zetiségét is feljegyzi, ennél az intézetnél elfe- lejtje megjegyezni, hogy zsidó bank, a cionis- ta szervezet alapítása. A zsidó lakosságot öslakókra és bevándorlottakra osztja. Az ös- lakók a... jemeniták szerinte, akik pedig, amint a nevük is mutatja, Jemenből vándor- lottak Palesztinába és pedig tulnyomó ré- szükben 1908 után, amikor Ruppin kezde- megyezésére a cionista Palesztinahivatal ki- küldte Dél-Arábiába agitátort Jabniellit, hogy a Palesztinába való átköltözésre rábe- sélje és megszerveze őket.

A legfurább, amit Tel-Avivról tud. Ezt a pár sort szőszent idemácsolom. Így szól: Tel-Aviv Jaffa közvetlen közelében fekszik, tulajdonképpen Jaffa külvárosa. Főként hon- fitársunk, Herzl tanár(?) kezdeményezésére és alapítására létesítették.

Az igazság ezzel szemben az, hogy Tel- Aviv létesítéskor Herzl már rég halott volt. Tel-Avivot tehát se nem kezdeményezte, se nem alapíthatta. Tanár pedig sohasem volt Herzl.

A lapsusért csak a következő mondat kár- pótol valamelyest: Tel-Aviv cottage rendszé- rü háza, tiszta és szép uccái, barátságos épü- letei élénk ellentétben állanak Jaffa szűk és piszkos uccáival. — Ez már szentigaz!

A kulturfillereket gyűjtő-gyűjtőget bizott ság egyik jelszava, így variálja a híres hilleli mondást: Im én ani ve-mili, mi li? Fordítás-

Ma már csak az lehet világ- híró, ami rendkívüli

tulajdonságokkal bír. Ilyen rendkívüli tu- lajdonságokkal van a természetűl meg- áldva az a három zseniális tudós által nem rég Amerikában felfedezett csodás hatá- su gyógynövény, amelynek kivonatából a „Gastro D.“ készült.

Tudományos alapon bebizonyították, hogy a „Gastro D.“ gyógyszerben olyan, eddig még ismeretlen gyógyanyag van, amelyek a degenerálódásra hajlamos szervezetet annyira kedvezően befolyásol- ják, hogy az organizmus ismét teljesíteni képes a normális életműködést. Ez a ma- gyarázata annak, hogy a „Gastro D.“ ke- zelésével olyan nagyszámú krónikus (15- 20 év óta szenvedő) gyomor-, bél, epe-, ve- se- és májbeteg, tökéletesen meggyógyult. Számátalan hálálkódó, köszönőlevél érke- zik be naponta a meggyógyult betegektől. „Gastro D.“ kapható gyógyszerárak- ban és drogériákban, vagy postán megren- delhető 135 lej utánvétellel Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Vic- toriei 124.

ban, amely képtelen visszaadni az eredeti szójátékát: Ha nem én magam és millem, ugyan ki segít rajtam!

A legújabb jeke-vice: Szótárakba, nyelvtu- nokba mélyedve találunk a jekére. Tanács- talan lapozgat ide-oda. Mi a baj? — Kérdi tőle. Jemenitáktól hallotta ezt a héber kife- jezést: Al-tiszáchén. Jó, az „ál“ szó jelenté- sét már megtalálta. De ezt az átközött tiszá- chén szót seholsem képes meglelni. Már majdnem belebolondult a nagy találgatásba.

Kiderült, hogy a jemenita ócskások német- nyelvű csatakiáltását vélte hébernek. Ezek a rongyszédők, akiknek héber az anyanyelvük és sőt sem tudnak jiddisül, vagy plane né- metül, főképpen a német-fertályokat járják. Mert a németek liftjeikben tengernyi felesle- ges cökmököt hoztak át Palesztinába, úgy hogy valóságot ócskás-eldorádó a házuk tája. Hogy a jeke megértse, mi okból kerülgetik a lakását, betanulták ezt a két német szót: Al- te Sachen és igazán nem tehetek róla, hogy a szájukban Al-tiszáchénre torzult és annyi fejtörést okozott a héberre vetemedett jeke- nek.

Ben-Yehusua

A SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Andaluziai éjszakák. A film meséje Carmen híres operája nyomán készült. Prosper Merimée regénye után. Főszerepben: Imperio Argentina, világhírű spanyol táncos és énekesnő. Műsoron kívül a legújabb hangos hiraó. Előadások kez- dete hétköznapokon 5.20, szombaton és vasárnap 3.20.

— Vese- és cukorbetegnek, köszvényben és csuszban szenvedőknek egy pohár termé- szetes „Ferenc József“ keserűvíz reggel éh- gyomorra véve, a bekelet alaposan kitisztít- ja, a gyomor és a máj működését előmoz- ditja s az anyagcserét és az emésztést sok esetben lényegesen megjavítja. Kérdezze meg orvosát.

RÁDIÓ MÜSOR

CSÜTÖRTÖK, július 27.

Bukarest, 7.30: Ritmikus torna, rádióhír- adó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hang verseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramo- fonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rá- dióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hi- rek. 16.45: Előadás. 19.17: Gramofonlemez. 20.15: A Dumitrescu zenekar hangversenye. 21.15: Vendégloji zene. 22.45: Hírek. 23: Fran- cia zene gramofonlemezeken. 23.30: Román est. Majd: Híreknek közvetítése idegen nyel- veken.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hí- rek, a milánói szimfonikusok hangversenye. 5: A londoni filharmonikusok hangversenye. 8: I. Jesaja előadása a jemenita zsidókról. 8.30: Hangverseny. 8.50: Dr. Wolf Blur egészségügyi előadása.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek és gramo- fon. 11: Hírek. 13.10: Rendőrzenekar. 13.40: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 18.10: Hegedűszámok. 18.40: Beszél- getés. 19.10: Az én rádióműsorom 20.15: Hi- rek. 20.40: „A zenélő óra“. Színnű. 22.30: Lemezek. 22.40: Hírek. 24: A 2. honvégya- logezred zenekara. 1.05: Hírek.

SZINEZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Mától óriási erdélyi preimer: Emberek, akik a halállal játszanak. Egy mozirporter izgalmas kalandjai a világ 4 sarkában. — Shanghai bombázása. Eddig nem látott izgalmas felvételek. Főszerepben: Clark Gable, Myrna Loy.

A CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Premierslágér! Egy édesanya szenvedése. Megrendítő dráma egy anya önfeláldozásáról. Fő- szereplő: Kay Francis. A film előtt: Paramount világhíradó.

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:

A botrány. Főszerepben Zarah Leander, Eu- rópa új filmszillaga. Gyönyörű ének- hang! A legszebb megjelenés! Műsoron kívül a legújabb hangos hiraó. Előadá- sok kezdete hétköznapokon 5.20, szom- bat és vasárnap 3.20. Csak 2 napig!

A THALIA MOZGÓ MÜSORA:

Ma és mindennap: I. GAZON, a coyboyok kí- rálya. II. Stan és Bran legmualtságosabb vigjátéka. A válók. Műsor előtt Metro híradó. Izzalom és nevetés két és félórán át! Előadások: 5, fél 8 és 10 órakor pont- ban.

A RIO MOZGÓ MÜSORA:

Ma: 3, 6 és 9. Két sláger egy helyár: I. A terror. Izgalmas gangzter dráma. Fősz.: Edward G. Robinson és Bette Davis. II. Tánca szüllettem. Pazar rendezésű ze- nés operett. Ének, tánc és vígág az évad szenzációja. Fősz.: Elenor Powel, James Stewart és Merkel. III. Journal. Helyárak: 14 plusz 5 lej.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Dunai kikötő lesz Bukarest

BUCURESTI, július 26. A legfőbb műszaki tanács jóváhagyta a bucuresti vízművek tervét, a Dambovita folyásának kiigazítására és az Arges vizeinek részleges felhasználására vonatkozólag. E terv szerint Bucurestit dunai kikötővé tennék. A munkálatok révén a Grozavesti villamosmű erejét százezer lóerőre emelik. A munkálatok megkezdése egyelőre negyedmillió lej befektetést igényel.

Elítélték 18 buhusi fiút és leányt erkölestelen fürdőruha miatt

Buhus, július 26. Gheorghe Anghenie járásbíró a Bistrița partján sétálva, ahol a buhusi ifjuság fürdőzni szokott, megállapította, hogy a fürdőzők, fiúk és lányok egyrésze nem rendelkezik az előírások szerinti fürdőruhával. A járásbíró eljárást indított tízenhét személy ellen, akiket ezer lej pénzbüntetésre ítét, a büntető törvénykönyv 591. paragrafusa értelmében, amely a közérkölcstelen viselkedésről intézkedik. A bíró előtt a kihágók így védekeztek: „Ez a divat mostan”. Az elítéltek fellebbeztek.

Abu Dura fölött a palesztinai katonai törvényszék fog ítékezni

Jeruzsálem, július 26. Abu Durat, az arab felkelők vezérét, kiadják Transzjordániából, hogy a palesztinai katonai törvényszék ítékezzen fölötte.

Jeruzsálem, július 26. Egy palesztinai kolónián 28 revizionista zsidó ifjút tartóztattak le, azzal a váddal, hogy résztvettek a szélsőséges megnyilvánulásokban.

Henderson távozik Berlinből

London, július 26. A News Chronicle diplomáciai tudósítója arról értesül, hogy Henderson berlini angol nagykövete rövidesen távozik helyéről, miután a sorozatos diplomáciai csalódások és megpróbáltatások megviselték egészségét állapotát.

Új tengeralattjárót bocsátottak vízre Franciaországban

Toulon, július 26. Tegnap bocsátották vízre nagy érdeklődés mellett az Aurore új tengeralattjárót, amely mintaképe a Franciaország által építendő tengeralattjárók egész sorozatának.

Kilenc politikai agitátort tartóztattak le Damaszkuszban

Damaszkusz, július 26. A rendőrség több házkutatást tartott az ismert politikai agitátorok lakásán. Kilenc agitátort letartóztattak.

Hamis vád alapján letartóztatták, majd szabadlábra helyezték az Associated Press budapesti tudósítóját

Budapest, július 26. Vajda Pált, az Associated Press magyarországi tudósítóját letartóztatták azon gyanu címén, hogy Magyarországra nézve ártalmas híreket terjeszt a külföldi sajtóirodák útján. Az Esti Kurir jelentése szerint Vajda Pált kihallgatása után nemsokára szabadon bocsátották. Kiderült, hogy névtelen feljelentést adtak be ellene, amely szerint a Reuter utján terjesztett volna államellenes híreket. Vajda tiltakozott a vádak ellen és igazolta, hogy évek óta nem áll már a Reuter szolgálatában. A rendőrhatalóságok kijelentették, hogy a Vajda ellen emelt vádak téveseknek bizonyultak.

Franco visszahívja a spanyol trónra XIII. Alfonzt?

Spanyol katonai körök a tengely-orientáció ellen

Párizs, július 26. (Rador.) A szerdai francia lapok a spanyol helyzettel foglalkoznak. Az excelsior lisszaboni tudósítója szerint Franco tábornok, úgy látszik, a monarchia visszaállításának kedvez. Maura hercege, a spanyol monarchisták vezére, Lausanneba utazott, hogy érintkezésbe lépjen XIII. Alfonz exkirállyal. Maura hercegenek pontos utasításai vannak Franco tábornok részéről a monarchia restaurációjának feltételeit illetően. A herceg Alfonz exkirállyal való eszmecseréje után visszautazik Spanyolországba. Tudni véljük — teszi hozzá a lap — hogy XIII. Alfonz csak akkor tér vissza Spanyolországba, ha a nemzet népszavazás útján hívja vissza a trónra.

A Le Figaro azt írja, hogy azok, akik a spanyol háborúban győztek, nem nézik túl kedvezően egyes politikuskok egyre növekvő befolyását, akik Serrano Suner felé

gravitálnak. A belügyminiszternek nincsen más érdeme, minthogy intrikákat sző az elsővonalbeliek háta mögött, sőt külföldön is. A szóbanforgó spanyol katonák nem tulságosan lelkesednek a Spanyolország, Németország és Olaszország közti barátság és összetartás megnyitkozásai iránt sem.

A l'Époque megállapítja, hogy Franco tábornoknak, miután megnyerte a háborút, a békét is meg kell nyernie, ami nem könnyű feladat.

Madrid, július 26. Beavatott körök szerint Franco rövidesen átszervezi kormányát.

Llano tábornok argentinai nagykövet lesz

Buenos Ayres, július 26. Az argentinai külügyminisztériumban megerősítik a hírt, hogy Llano tábornokot Spanyolország argentinai nagykövetévé nevezik ki.

Az ir terroristák levegőbe akarták röpiteni az angol parlamentet

LONDON, július 26. A Scotland Yardot értesítették, hogy a bankok ünnepének napján, tehát augusztus 7-ikén, az ir terroristák több merényletet terveztek London és környékére. A rendőrség olyan bizonyítékok birtokába jutott, melyek szerint a terroristák levegőbe akarták röpiteni az angol parlament épületét. Széleskörű védőintézkedéseket tettek.

SELECT-mozgó. Ma, premier!

IMPERIO ARGENTINA
világhírű spanyol táncos és énekesnő legszebb filmje.
Andaluziai éjszakák
(Spanyol színenyvelő.)

A film meséje CARMEN híres operája nyoma készült, PROSPER MERIMÉE regénye után. — Gyönyörű spanyol zene és táncok! Müsorán kívül a legújabb hangos hirodó!

Hogyan vesz részt Németország Románia mezőgazdaságának fejlesztésében

Megegyezés jött létre a román-német gazdasági egyezmény alkalmazását illetőleg

Bucuresti, július 26. Lapunk tegnapi számában jelezte, hogy a román-német gazdasági szerződés életbeléptetésével és alkalmazásával kapcsolatosan közleményt bocsátanak ki. Ez a közlemény most megjelent és különösen azokra a módozatokra terjed ki, amelyek Németország részvételét illetik a román mezőgazdaság fejlesztésében.

A közlemény elmondja, hogy az 1939 március 23-án megkötött román-német gazdasági szerződés irányelveinek megfelelően, Bukarestben tárgyalásokat folytattak Németország közreműködéséről a román mezőgazdaság fejlesztésében. A tárgyalásokban résztvevő két bizottságot német részről dr. Moritz a német földművelésügyi minisztérium egyik igazgatója, míg román részről, Marian a nemzetgazdasági minisztérium vezérigazgatója vezették. A legmesszebbmenő megértés jegyében lefolytatott tárgyalások július hó 19-én eredményesen befejeződtek és másnap Bujoiu nemzetgazdasági miniszter és dr. Moritz aláírták a tárgyalásokról megszerkesztett jegyzőkönyvet.

A megegyezés alapját a román kormány ama szándéka tette, hogy mezőgazdaságának minden ágát a lehetőségek maximumáig fejlessze. Németország gondoskodik behozatalának oly módon való szabályozásáról, hogy ezzel hozzájáruljon a román

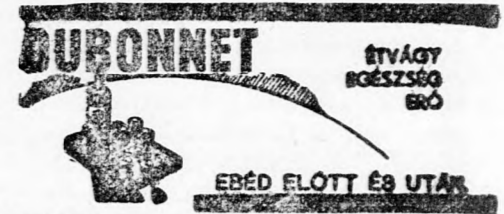
mezőgazdasági termékek gyarapításához és minőségi fejlesztéséhez, Románia pedig figyelembe fogja venni termelésénél Németország behozatali szükségleteit.

Németország támogatni fogja a román kormány kezdeményezését mezőgazdaságának fejlesztéséhez tudományos együttműködés, új és kiválóított terménynevek átadása, valamint értékes tenyészállatok szállítása által. Ugyanakkor Németország kötelezi magát a kivitelre szánt termény mennyiség bizonyos részének meghatározott és kifizetendő árak melletti átvételére.

Az olajmagvas növényekből Németország bizonyos mennyiségeket fog átvenni minden évben. Ez különösen a napraforgómagra és a lenmagra vonatkozik. Románia több új olajmagvasnövény bevezetésére tesz majd kísérletet, ugyancsak az eddigi korlátozott termelés fokozására. E cél érdekében külön szervezet létesítését határozták el a szerződő felek.

Ami Németország magzükségleteit illeti, elhatározást nyert, hogy Románia különösen azon magvak termelésére fordít majd különös gondot, amelyek Németországban viszonylagosra kerülnek.

Tekintettel arra, hogy a román kormány állatállományának szaporítását kívánja,

Németország emelni fogja romániai vágóállat kivitelének mennyiségét. Hogy a román állattenyésztés ki tudja elégíteni a német piac szükségleteit, Románia nagyobb mennyiségű tenyészállatot fog vásárolni Németországban.

A román kormány elhatározta tejtermelésének fokozását is és ennek elősegítésére Németország a szükséges műszaki berendezéseket fogja szállítani Romániának, szükség esetén pedig szakértőket bocsát rendelkezésére. Németország kötelezi magát a tejtermékek esetleges átvételére is.

Németország vállalja a román bortermékek megvásárlását a német piac szükségleteinek megfelelő mértékben, hajlandó ugyanakkor gépeket és műszaki felszereléseket szállítani Romániának, bortermelésének fokozására.

A közlemény azzal fejeződik be, hogy a mezőgazdasági termelés többi ágainak szükségleteivel kapcsolatban, a két bizottság újabb tárgyalásokat fog kezdeni a közeljövőben. Mindkét delegáció reméli, hogy a fenti egyezmény a Németország és Románia közötti mezőgazdasági termékek cseréjének élénkítéséhez fogja eredményezni.

A szárazság miatt nagy tüzveszések pusztítanak az Egyesült Államokban

Newyork, július 26. A nagy szárazság következtében a tüzek százaát jelentik az Egyesült Államok New Jersey és Pennsylvania tartományából. A vetések helyzete a nagy vízhiány következtében rosszabbodott. Az emberek ezrei háztetőikön és folyamok partján töltik az éjszakát.

Danzigban bevonják a zsidókat a gazdasági élet bizonyos ágaiba?

Danzig, július 26. Az United Press tudni véli, hogy a danzigai kormány a németországi példát követve, bizonyos gazdasági hiányok betöltése céljából részlegesen be akarják kapcsolni a zsidókat a gazdasági életbe.

Tizenkilenc milliós pénzbírsággal sújtottak két petróleum-vállalatot

Bucuresti, július 26. A Semnabul jelentése szerint a prahovamegyei pénzügyigazgatóság 19 millió lej büntetést rótt ki az Astra Romana, a Rafinaria Ploesti petróleum-vállalatokra, a forgalmi adó eltitkolása miatt. Az Astra Romanat már egy ízben 23 millió lej pénzbüntetésre ítélték, mert könyveit nem tartotta rendben.

Átszervezik a török diplomáciai kart

Ankara, július 26. A török kormány az új nemzetközi helyzettel kapcsolatosan nagy átszervezést határozott el a diplomáciai karban. Budapesti követé a török köztársaság Párizsba rendelte ki, míg az eddig Párizsban működő meghatalmazott miniszterét teheráni követé nevezte ki. A jövő héten számos változás várható a török diplomáciában.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 30. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Texa postală plătită în num. No. 30523/1934

10. Telefon: 18-60. Havonta 110, negy évre 600, egész évre 2800. Havonta 2 tételre 12, egész évre 120. Hirdetések díjazás: „UJ KELET” a banatj zsidóság e ja. Cikkjeink utáni forrás megjelölésé

Öfel

Az uralkodó

Párizs, július 27. folyóiratban, a Grin II. Károly román couly ismert újságtőségű cikk jelenté vezetői be:

„Bucurestibe érke abban a megtszített kihallgatáson jelen király öfelségénél. A és erősen kifejlődött lyezett királyi palot régi emlékek öfel Ugyanezen a helyen egy negyed évszázad tendóval a nagy h jelenlegi uralkodó na roly király, a mode je. A félhomályban remben, amely szer réam, közép-termetű látok magam előtt, szavakkal meséli a tének néhány csodá kiismeretesség, a fé ség, ezek voltak az lyeek személyéből a unokája az új palot helyezett dolgozó sz uniformisában, amel nek, magas, erőtelj erő, az energia és kus egészség benyo adják vissza pillan élénkségét. Szava e embertípus. Játékos a gondolat, hogy a zatában képzélhetén kén készül szembe Első szavaimban a dálatomnak adók hosszú idő után eg városban van alkak „Boldog va hatok példá

— Sokat dolgozt rály. — Dolgozunk bet is fogunk dolgo én magam adhatok sem arra irányul, h be boclsam az izle lme, ez foglalkozta — Melyik ideál önt, Sire, legeredet amilyen példának e zet, amely a jelek nek néz elébe?

— A külföldön szágban csak igen ezzel a művel, au merik.

Mit je — Tudom, — szágör-szervezetet országk egyik, hasonl ják össze, vezérelveiben, min sen különbözik azo kit sen akartunk nam, hogy éppen rekedtünk. Meg va megfelelő egyik nép mas egy másik sz erkölcsi értékeink erősítését kívántuk azt, hogy népünk sek alkotják. F anyagi elfoglaltsá adni, gyarapítani megtanítani őket re és törvényeire, dettel kezdtük, te elemi iskolák tan tótársaink. Egész les, munkagyakor künk arra, hogy e kezünkbe vegyük

